

Bruxelles, 4. rujna 2025.
(OR. en)

12460/25
ADD 8

Međuinstitucijski predmet:
2025/0809 (NLE)

COLAC 137
POLCOM 221
SERVICES 53
FDI 48

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. rujna 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Predmet:	PRILOG Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 809 annex.

Priloženo: COM(2025) 809 annex

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.9.2025.
COM(2025) 809 final

ANNEX 3 – PART 2/2

PRILOG

Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane

OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU

NAPOMENE S OBJAŠNJENJEM

1. Rasporedom stranke uz ovaj Prilog utvrđuju se obveze u pogledu pristupa tržištu koje ta stranka preuzima u skladu s člancima 10.6. (Pristup tržištu) ili 11.4. (Pristup tržištu).
2. Za potrebe ovog Priloga:
 - (a) „CMAP” znači brojevi Meksičke klasifikacije djelatnosti i proizvoda (*Clasificación Mexicana de Actividades y Productos*) kako ih je utvrdio Nacionalni institut za statistiku i geografiju (*Instituto Nacional de Estadística y Geografía*) u Meksičkoj klasifikaciji djelatnosti i proizvoda (*Clasificación Mexicana de Actividades y Productos*), 1994.;
 - (b) „CPC” znači brojevi Središnje klasifikacije proizvoda kako ih je utvrdio Statistički ured Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 77, privremena Središnja klasifikacija proizvoda, 1991.; i

- (c) „ISIC” znači brojevi Međunarodne standardne industrijske klasifikacije svih gospodarskih djelatnosti kako ih je utvrdio Statistički ured Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 4, ISIC REV. 3.1, 2002.
3. Gospodarske djelatnosti u sektorima ili podsektorima koje su obuhvaćene ovim Sporazumom, ali nisu upisane u raspored nisu obuhvaćene obvezama u pogledu pristupa tržištu iz stavka 1.
4. Rasporedom stranke ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju GATS-a.
5. U svakom unosu u rasporedu navedeni su sljedeći elementi:
- (a) „sektor” se odnosi na opći sektor za koji se radi unos;
- (b) „podsektor” se odnosi na određeni sektor ili djelatnost u kojoj se preuzimaju obveze, ako je primjenjivo, u skladu s CMAP-om, CPC-om ili ISIC-om;
- (c) „ograničenja u pristupu tržištu” odnosi se na konkretna primjenjiva ograničenja, uključujući mogućnost zadržavanja postojećih mjera ako je tako određeno ili donošenja novih ili restriktivnijih mjera ako nema obveza u pogledu pristupa tržištu, koja nisu u skladu s obvezama utvrđenima u člancima 10.6. (Pristup tržištu) ili 11.4. (Pristup tržištu).

6. Pri tumačenju unosa razmatraju se svi njegovi elementi.
7. Obveza preuzeta na razini Europske unije primjenjuje se na mjeru Europske unije i države članice na nacionalnoj razini, kao i na mjeru vlasti države članice, osim ako se obveza ne primjenjuje na određenu državu članicu.
8. Obveza preuzeta na nacionalnoj razini Meksika ili države članice primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini te zemlje.
9. Ovaj Prilog sadržava samo ograničenja u pristupu tržištu koja su nediskriminirajuća.
10. Podrazumijeva se da sljedeće mjere ne čine ograničenja u pristupu tržištu u smislu članaka 10.6. (Pristup tržištu) i 11.4. (Pristup tržištu), pod uvjetom da su nediskriminirajuće:
 - (a) mjere kojima se zahtijeva odvajanje vlasništva nad infrastrukturom od vlasništva nad robom ili uslugama koje se pružaju tom infrastrukturom radi osiguranja poštenog tržišnog natjecanja, primjerice u području energetike, prometa i telekomunikacija;
 - (b) mjere kojima se ograničava koncentracija vlasništva radi osiguravanja poštenog tržišnog natjecanja;

- (c) mjere kojima se nastoji očuvati i zaštititi prirodne resurse i okoliš, uključujući ograničenje dostupnosti, broja i opsega dodijeljenih koncesija te određivanje moratorija ili zabrane;
- (d) mjere kojima se ograničava broj dodijeljenih odobrenja zbog tehničkih ili fizičkih ograničenja, na primjer telekomunikacijskih spektara i frekvencija; ili
- (e) mjere kojima se zahtijeva da određeni postotak dioničara, vlasnika, partnera ili direktora poduzeća mora biti kvalificiran ili se baviti određenim zanimanjem kao što su pravnici ili računovođe.

11. U rasporedu Europske unije upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

AT Austrija

BE Belgija¹

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

¹ Za potrebe rezervi u Belgiji središnjom razinom vlasti obuhvaćene su savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti.

DE	Njemačka
DK	Danska
EE	Estonija
EEA	Europski gospodarski prostor
EL	Grčka
ES	Španjolska
EU	Europska unija, uključujući sve njezine države članice
FI	Finska ²
FR	Francuska
HR	Hrvatska
HU	Mađarska

² Za potrebe rezervi u Finskoj regionalna razina vlasti znači Ålandski otoci.

IE	Irska
IT	Italija
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
MT	Malta
NL	Nizozemska
PL	Poljska
PT	Portugal
RO	Rumunjska
SE	Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

12. Za potrebe rasporeda Meksika:

- (a) „1.” se odnosi na pružanje usluge s područja Europske unije na državno područje Meksika;
- (b) „2.” se odnosi na pružanje usluge osobe iz Europske unije osobi iz Meksika na području Europske unije;
- (c) „3.” se odnosi na pružanje usluge ulagatelja iz Europske unije na državnom području Meksika ili na obuhvaćeno ulaganje;
- (d) „4.” se odnosi na pružanje usluge fizičke osobe iz Europske unije na državnom području Meksika.

OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU**RASPORED EU-a**

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-1 – Svi sektori	
Komercijalna prisutnost	U pogledu ulaganja: U EU: pri prodaji ili ustupanju svojih vlasničkih udjela ili imovine u postojećem državnom poduzeću ili postojećem vladinu tijelu koje pruža zdravstvene usluge, usluge socijalne skrbi ili usluge obrazovanja (CPC 93, 92) svaka država članica za ulagatelje iz Meksika ili njihova ulaganja može uvesti zabranu ili ograničenja u pogledu vlasništva nad tim udjelima ili imovinom te u pogledu mogućnosti vlasnika tih udjela ili imovine da izvršavaju kontrolu nad poduzećima koja iz njih proizlaze. U vezi s tom prodajom ili drugim ustupanjem svaka država članica može donijeti ili zadržati mjere kojima se ograničava broj dobavljača.
	U pogledu ulaganja: U EU: usluge koje se smatraju javnim komunalnim uslugama na nacionalnoj ili lokalnoj razini mogu podlijevati javnim monopolima ili isključivim pravima dodijeljenima privatnim subjektima.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	Javne komunalne usluge postoje u sektorima kao što su povezane usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja, usluge istraživanja i razvoja u društvenim i humanističkim znanostima, usluge tehničkog ispitivanja i analize, usluge u području okoliša, zdravstvene usluge, usluge prijevoza te pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza. Isključiva prava za te usluge često se dodjeljuju privatnim subjektima, na primjer subjektima koji imaju koncesije javnih tijela, podložno određenim obvezama u pogledu usluga. S obzirom na to da javne komunalne službe često postoje i na razini nižoj od središnje, detaljan i iscrpan popis na razini pojedinih sektora ne bi bio praktičan. Ova se rezerva ne primjenjuje na telekomunikacijske usluge te na računalne i srodne usluge. U BG: određene gospodarske djelatnosti povezane s iskorištavanjem ili upotrebom državne ili javne imovine podliježu koncesijama koje se dodjeljuju prema odredbama Zakona o koncesijama. Komercijalna društva u kojima je udio države ili općine u kapitalu veći od 50 % ne mogu izvršavati transakcije u svrhu prodaje dugotrajne imovine društva, sklapati ugovore o stjecanju udjela, zakupu, zajedničkim djelatnostima, kreditu, osiguranju potraživanja niti preuzimati obveze na temelju mjenica bez ovlaštenja ili dopuštenja Agencije za privatizaciju ili drugih državnih ili regionalnih tijela, ovisno o tome koje je tijelo nadležno. Ova rezerva ne primjenjuje se na rudarstvo i vađenje jer se na njih primjenjuje posebna rezerva. U HU: komercijalna prisutnost treba biti u obliku društva s ograničenom odgovornošću, dioničkog društva ili predstavništva. Početni ulazak na tržište u obliku podružnice dopušten je samo za financijske usluge. U IT: stjecanje udjela u kapitalu društava koja posluju u području obrane i nacionalne sigurnosti te stjecanje strateške imovine u području usluga prijevoza, telekomunikacija i energetike mogu podlijegati odobrenju ureda Predsjedništva Vijeća ministara.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U IT: država može izvršavati određene posebne ovlasti u poduzećima koja posluju u području obrane i nacionalne sigurnosti i koja se bave određenim djelatnostima od strateške važnosti u području energetike, prometa i komunikacija. To se odnosi na sve pravne osobe koje se bave djelatnostima od strateške važnosti u području obrane i nacionalne sigurnosti, a ne samo na privatizirana društva. Ako postoji prijetnja ozbiljne ugroze ključnih interesa obrane i nacionalne sigurnosti, vlada ima posebne ovlasti: (a) uvesti posebne uvjete za kupnju dionica; (b) uložiti veto na donošenje odluka koje se odnose na posebne radnje, primjerice prijenose, spajanja, razdvajanja i promjene djelatnosti; ili (c) odbiti stjecanje udjela ako kupac želi steći razinu udjela u kapitalu kojom bi se mogli ugroziti interesi obrane i nacionalne sigurnosti. Predmetno društvo mora obavijestiti ured predsjednika vlade o svim odlukama, aktima i transakcijama (prijenosi, spajanja, razdvajanja, promjene djelatnosti, ukidanja) koji se odnose na stratešku imovinu u područjima energetike, prometa i telekomunikacija. Osobito je obvezno obavijestiti o stjecanjima od strane fizičkih ili pravnih osoba koje nisu iz EU-a, a kojima te osobe preuzimaju kontrolu nad društvom. Predsjednik vlade može izvršavati posebne ovlasti: (a) uložiti veto na svaku odluku, akt i transakciju koja predstavlja iznimnu prijetnju ozbiljne ugroze javnog interesa u pogledu sigurnosti mreža i opskrbe te upravljanja njima; (b) uvesti posebne uvjete radi jamčenja javnog interesa; ili (c) odbiti stjecanje u iznimnim okolnostima u kojima su ugroženi ključni državni interesi.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	Zakonom su utvrđeni kriteriji na temelju kojih se ocjenjuju stvarne ili iznimne prijetnje ozbiljne ugroze te uvjeti i postupci izvršenja posebnih ovlasti. U LT: vlada može preispitati i uvesti ograničenja u vezi s ulaganjima u poduzeća od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost u pogledu vlasništva (udio kapitala u vlasništvu privatnog državljanina ili strane osobe u skladu s interesima nacionalne sigurnosti); ulaganjima u poduzeća, sektore i objekte od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost; te postupcima i kriterijima za utvrđivanje sukladnosti potencijalnih nacionalnih ulagatelja i potencijalnih sudionika u poduzeću.
Stjecanje nekretnina	U pogledu ulaganja: U HU: bez obveze za stjecanje imovine u državnom vlasništvu. U DK: stjecanje poljoprivrednog zemljišta od strane fizičkih ili pravnih osoba uređeno je danskim Zakonom o poljoprivrednim gospodarstvima, kojim se za sve osobe, Danke ili strance, uvode ograničenja na stjecanje poljoprivredne imovine. U skladu s tim sve fizičke ili pravne osobe koje žele steći poljoprivrednu nekretninu moraju ispunjavati uvjete iz tog zakona.
Oružje, streljivo i vojni materijal	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za proizvodnju ili distribuciju oružja, streljiva i vojnog materijala ili trgovinu njima. Ratni materijal ograničen je na proizvode koji su namijenjeni i izrađeni isključivo za vojnu upotrebu u vezi s ratovanjem ili obranom.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-2 – Profesionalne usluge (sve profesije osim zdravstvenih)	
Pravne usluge (CPC 861 (dio)), uključujući usluge patentnih zastupnika ³	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: osim SE, bez obveze u odnosu na pružanje usluga pravnog savjetovanja te izdavanja pravnih potvrda, dokumentacije i ovjeravanja koje pružaju pravnici kojima su povjerene javne funkcije, primjerice bilježnici, huissiers de justice ili drugi officiers publics et ministériels, te u odnosu na usluge koje pružaju sudski izvršitelji koje imenuje vlada službenim aktom (CPC 861 (dio), 87902 (dio)). U CZ: za pružanje pravnih usluga, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Strani pravnici primljeni u češku odvjetničku komoru imaju pravo pružati pravne usluge u području prava zemlje u kojoj su stekli pravo na pružanje pravnih usluga i u području međunarodnog prava. U DK: na pružanje pravnih usluga pod nazivom „advokat” (pravnik) primjenjuju se određeni zahtjevi⁴. U FR: zastupanje pred sudom Cour de Cassation i tijelom Conseil d'Etat podliježe kvotama. U HU: strani pravnici mogu pružati usluge pravnog savjetovanja u području prava matične zemlje i međunarodnog prava u partnerstvu s mađarskim pravnikom ili odvjetničkim društvom. Komercijalna prisutnost trebala bi biti u obliku partnerstva s mađarskim odvjetnikom (<i>ügyvéd</i>) ili odvjetničkim uredom (<i>ügyvédi iroda</i>).

³ U skladu s objašnjenjima podrazumijeva se da zahtjevi za registraciju u odvjetničkoj komori mogu sadržavati i zahtjev za stjecanje diplome prava u zemlji domaćinu ili njezina ekvivalenta, zahtjev za osposobljavanje pod nadzorom ovlaštenog pravnika ili zahtjev za navođenje uredske ili poštanske adrese koja se nalazi na području nadležnosti te odvjetničke komore uz zahtjev za članstvo. Ako su ti zahtjevi nediskriminirajući, ne navodi ih se.

⁴ Vidjeti Prilog I.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U AT: bez obveze za poslovni nastan za pružanje usluga u području međunarodnog javnog prava i prava matične zemlje; pružanje pravnih usluga u području međunarodnog javnog prava i prava matične zemlje dopušteno je samo na prekograničnoj osnovi. U BG, CY, CZ, DE, DK, EL, EE, ES, FR, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO i SK: Primjenjuju se zahtjevi nediskriminacije u pogledu pravnog oblika. U BG: ime odvjetničkog društva sadržava samo imena registriranih partnera. U FR: u odvjetničkom društvu koje pruža usluge u području francuskog prava ili prava Unije na udjele i glasačka prava mogu se primjenjivati količinska ograničenja povezana s profesionalnom djelatnošću partnera. U LT: neke vrste pravnog oblika mogu biti namijenjene isključivo za pravnike koji su primljeni u odvjetničku komoru, na nediskriminirajućoj osnovi. U SI: komercijalna prisutnost za odvjetnike koje je imenovala slovenska odvjetnička komora ograničena je samo na trgovca pojedinca, odvjetničko društvo s ograničenom odgovornošću (komanditno društvo) ili odvjetničko društvo s neograničenom odgovornošću (javno trgovačko društvo). Djelatnosti odvjetničkog društva ograničene su na pružanje pravnih usluga. Samo odvjetnici mogu biti partneri u odvjetničkom društvu. U SE: samo član Komore može izravno, neizravno ili preko društva pružati usluge odvjetnika, imati udjele u društvu ili biti član društva. Samo član odvjetničke komore može biti član ili zamjenik člana odbora ili zamjenik glavnog direktora, ovlašteni potpisnik ili tajnik društva ili partnerstva.
Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 8621 osim revizorskih usluga, 86213, 86219, 86220)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U CY: pristup je ograničen na fizičke osobe. Obvezno je odobrenje, koje podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriterij: stanje zaposlenosti u podsektoru. Dopuštena su profesionalna udruženja (partnerstva) fizičkih osoba.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U FR: pružanje usluga samo putem SEL-a (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée ili en commandite par actions</i>), AGC-a (<i>association de gestion et comptabilité</i>) ili SCP-a (<i>société civile professionnelle</i>) (CPC 86213, 86219, 86220).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U HU: bez obveze za prekogranično pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga. U IT: bez obveze za prekogranično pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga (CPC 86213, 86219, 86220). U SI: bez obveze za prekogranično pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga (CPC 86213, 86219, 86220).
Revizorske usluge (CPC 86211 i 86212, osim računovodstvenih usluga)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U CY: pristup je ograničen na fizičke osobe. Obvezno je odobrenje, koje podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriterij: stanje zaposlenosti u podsektoru. Dopuštena su profesionalna udruženja (partnerstva) fizičkih osoba.
	U pogledu ulaganja: U BE: obvezan je poslovni nastan u BE, u kojem će se obavljati profesionalna djelatnost i čuvati akti, dokumenti i korespondencija povezani s tom djelatnošću. Barem jedan službenik ili direktor u toj poslovnoj jedinici mora biti odobreni revizor. U BG: Primjenjuju se zahtjevi nediskriminacije u pogledu pravnog oblika. U CZ: samo poduzeće u kojem je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za državljane CZ ili državljane države članice može biti ovlašteno za obavljanje revizija u CZ.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U DE: revizorska društva (<i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaften</i>) smiju imati isključivo pravne oblike dopuštene u EU-u ili u EGP-u. Javna trgovačka društva i komanditna društva mogu se priznati kao <i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaften</i> ako su navedena kao trgovačka društva u trgovačkom registru na temelju svojih fiducijarnih aktivnosti, članak 27. WPO-a (<i>Wirtschaftsprüferordnung</i>). Međutim, revizori iz trećih zemalja registrirani u skladu s člankom 134. WPO-a (<i>Wirtschaftsprüferordnung</i>) mogu obavljati zakonsku reviziju godišnjih fiskalnih izvještaja ili osigurati konsolidirane financijske izvještaje društva sa sjedištem izvan EU-a, čiji su prenosivi vrijednosni papiri ponuđeni za trgovanje na uređenom tržištu. U DK: revizori i revizorska društva koji nisu ovlašteni u skladu s uredbom kojom se provodi Osmo direktiva Vijeća 84/253/EEZ od 10. travnja 1984. na temelju Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja ne smiju u ovlaštenim revizorskim društvima imati više od 10 % glasačkih prava. U FI: najmanje jedan revizor u finskim društvima s ograničenom odgovornošću i društvima koja su obvezna obavljati revizije mora imati boravište u EGP-u. Revizor mora biti lokalno ovlašteni revizor ili lokalno ovlašteno revizorsko društvo. U FR: za zakonske revizije: pružanje usluga putem bilo kojeg oblika društva osim SNC-a (<i>société en nom collectif</i>) i SCS-a (<i>société en commandite simple</i>). U PL: Primjenjuju se zahtjevi u pogledu pravnog oblika. U SK: samo poduzeće u kojem je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za slovačke državljane ili državljane države članice može biti ovlašteno za obavljanje revizija u SK.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U DE: revizori iz trećih zemalja registrirani u skladu s člankom 134. WPO-a (Wirtschaftsprüferordnung) mogu obavljati zakonsku reviziju godišnjih fiskalnih izvještaja ili osigurati konsolidirane financijske izvještaje društva sa sjedištem izvan EU-a, čiji su prenosivi vrijednosni papiri ponuđeni za trgovanje na uređenom tržištu. U HU i PT: bez obveze za prekogranično pružanje revizorskih usluga.
Usluge oporezivanja (CPC 863, ne uključuje usluge pravnog savjetovanja i pravnog zastupanja u poreznim pitanjima, koje pripadaju u pravne usluge)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U CY: pristup je ograničen na fizičke osobe. Obvezno je odobrenje, koje podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriterij: stanje zaposlenosti u podsektoru. Dopuštena su profesionalna udruženja (partnerstva) fizičkih osoba. U PL: Primjenjuju se zahtjevi u pogledu pravnog oblika.
	U pogledu ulaganja: U FR: pružanje usluga samo putem SEL-a (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée ili en commandite par actions</i>) ili SCP-a (<i>société civile professionnelle</i>).
Arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U BG: za arhitektonske i inženjerske projekte od nacionalne ili regionalne važnosti strani ulagatelji moraju djelovati u partnerstvu s lokalnim ulagateljima ili kao njihovi podizvođači (CPC 8671, 8672, 8673).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U FR: arhitekt može pružati arhitektonske usluge samo u okviru jednog od sljedećih pravnih oblika na nediskriminirajućoj osnovi: SA (<i>société anonyme</i>) i SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>), EURL (<i>entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée</i>), SCP (<i>société en commandite par actions</i>), SCOP (<i>société coopérative et participative</i>), SELARL (<i>société d'exercice libéral à responsabilité limitée</i>), SELAFA (<i>société d'exercice libéral à forme anonyme</i>), SELAS (<i>société d'exercice libéral</i>) ili SAS (<i>société par actions simplifiée</i>), odnosno kao fizička osoba ili partner u društvu za arhitektonske usluge (CPC 8671).
	Samo u pogledu prekogranične trgovine uslugama: U HR: bez obveze za prekogranično pružanje usluga urbanističkog planiranja. Planove ili projekte stranih arhitekata, inženjera ili arhitekata urbanista mora potvrditi ovlaštena fizička ili pravna osoba u HR s obzirom na njihovu usklađenost s hrvatskim zakonodavstvom (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-3 – Profesionalne usluge – zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda	
Medicinske i stomatološke usluge; usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta, psihologa i paramedicinskog osoblja (CPC 85201, 9312, 9319)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U CZ i MT: bez obveze za pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi, te drugih povezanih usluga (CPC 9312, 9319 (dio)). U FI: bez obveze za pružanje svih javno i privatno financiranih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući medicinske i stomatološke usluge, usluge primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa, osim usluga koje pružaju medicinske sestre (CPC 9312, 93191) U BG: bez obveze za pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući medicinske i stomatološke usluge, usluge medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa (CPC 9312, 9319 (dio)). U DE: Na registraciju djelatnosti mogu se uvesti geografska ograničenja koja se jednako primjenjuju na državljane i osobe koje nisu državljani. Liječnici, uključujući psihologe, psihoterapeute i stomatologe, moraju se registrirati u regionalnim udruženjima liječnika ili stomatologa u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja (kassenärztliche ili kassenzahnärztliche Vereinigungen) ako žele liječiti pacijente osigurane na temelju obveznog zdravstvenog osiguranja. Ta registracija može podlijeći količinskim ograničenjima na temelju regionalne raspodjele liječnika. To se ograničenje ne primjenjuje na stomatologe. Registracija je nužna samo za liječnike koji sudjeluju u sustavu javnog zdravstva. Za medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja pristup je ograničen isključivo na fizičke osobe. Usluge telemedicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost liječnika. Broj pružatelja usluga informacijskih i komunikacijskih tehnologija može se ograničiti kako bi se zajamčili interoperabilnost, kompatibilnost i potrebni sigurnosni standardi (CPC 9312, 93191).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U AT: suradnja liječnika za potrebe ambulantne zdravstvene skrbi, takozvane grupne liječničke prakse, može se osnovati samo u pravnom obliku Offene Gesellschaft (OG) ili Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH). Samo liječnici mogu biti članovi te grupne liječničke prakse. Imaju pravo obavljanja neovisne medicinske djelatnosti, registrirani su u austrijskoj Liječničkoj komori te se aktivno bave medicinom u toj liječničkoj praksi. Druge fizičke ili pravne osobe nisu članovi grupne liječničke prakse i ne primaju dio njezina prihoda ili dobiti (CPC 9312 (dio)). U DE: mogu postojati ograničenja u pogledu pravnog oblika poslovnog nastana potrebnog za pružanje tih usluga (članak 95. SGB-a V).
Veterinarske usluge (CPC 932)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U DE: Usluge telemedicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost veterinara. U DE, DK, ES, LV, NL i SK: Pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe. U IE: Pružanje veterinarskih usluga ograničeno je na fizičke osobe ili partnerstva. U HU: Odobrenje podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriterij: uvjeti na tržištu rada u sektoru.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U BG: veterinarske klinike mogu osnovati fizičke ili pravne osobe. U FR: mogući pravni oblici društva za pružanje veterinarskih usluga ograničeni su na SEP (<i>société en participation</i>), SCP (<i>société civile professionnelle</i>) i SEL (<i>société d'exercice libéral</i>).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BE i LV: bez obveze za prekogranično pružanje veterinarskih usluga.
Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti (CPC 63211)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U BG, EE i ES: zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom. U EE: zabranjena je isporuka lijekova naručenih putem interneta poštom ili kurirskom službom. U DE, DK, EL, ES i LU: Pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih pripravaka javnosti dopuštena je samo fizičkim osobama. U EL: pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti dopušteno je samo ovlaštenim farmaceutima i društvima koja su osnovali ovlašteni farmaceuti. U FI: bez obveze za maloprodaju farmaceutskih proizvoda. U IT: djelatnost mogu obavljati samo fizičke osobe koje su upisane u registar te pravne osobe u obliku partnerstava u kojima svaki partner mora biti registrirani farmaceut. U SE: bez obveze za maloprodaju farmaceutskih proizvoda i opskrbu opće javnosti farmaceutskim proizvodima.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U EU, osim EL, IE, LT, LU i NL: ograničenja broja dobavljača kojima je dopušteno pružati određenu uslugu u određenoj lokalnoj zoni ili na određenom lokalnom području na nediskriminirajućoj osnovi kako bi se spriječila prekomjerna opskrba na područjima s ograničenom potražnjom. U tu bi se svrhu moglo primjenjivati ispitivanje gospodarskih potreba, uzimajući u obzir čimbenike kao što su broj postojećih objekata i učinak na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti te geografska rasprostranjenost. U AT: maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti može se obavljati samo putem ljekarne. U BG: Upravitelji ljekarni moraju biti kvalificirani farmaceuti i mogu upravljati samo jednom ljekarnom u kojoj i sami rade. Postoji kvota za broj ljekarni koje jedna osoba može posjedovati. U BG i EE: maloprodaja farmaceutskih proizvoda i posebnih medicinskih proizvoda javnosti može se obavljati samo putem ljekarne. U DE: ukupan broj ljekarni po osobi ograničen je na jednu ljekarnu i najviše tri podružnice ljekarni. U ES: nijedan farmaceut nema više od jedne dozvole. U FR: mora biti odobreno otvaranje ljekarne, a komercijalna prisutnost, uključujući prodaju lijekova javnosti na daljinu upotrebom usluga informacijskog društva, mora imati jedan od pravnih oblika koji su dopušteni na temelju nacionalnog prava na nediskriminirajućoj osnovi: samo SEL (<i>société d'exercice libéral</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée ili en commandite par actions</i>), SNC (<i>société en noms collectifs</i>), ili SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>). U MT: jedna osoba ne može imati više od jedne dozvole na svoje ime u nekom gradu ili selu (članak 5. stavak 1. Uredbe o dozvolama za ljekarne (LN279/07)), osim ako nema drugih zahtjeva za taj grad ili selo (članak 5. stavak 2. Uredbe o dozvolama za ljekarne (LN279/07)).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U PT: U trgovačkim društvima u kojima je kapital podijeljen na dionice one moraju glasiti na ime. Nitko nije istodobno izravno ili neizravno vlasnik, upravitelj ili rukovoditelj više od četiriju ljekarni. U SI: mreža ljekarni u SI obuhvaća javne farmaceutske ustanove u vlasništvu općina i privatne ljekarne koje imaju koncesiju, u kojima većinski vlasnik mora biti farmaceut po zanimanju.
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BG i ES: zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom. U CZ: naručivanje poštom moguće je samo iz država članica. U IE, LT i SI: zabranjeno je naručivanje poštom farmaceutskih proizvoda koji se izdaju na recept.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-4 – Poslovne usluge – usluge istraživanja i razvoja (CPC 851, 852, 853)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: za usluge istraživanja i razvoja financirane iz javnih izvora za koje sredstva osigurava EU na razini EU-a isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica i poduzećima iz EU-a koja imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavni ured u EU-u (CPC 851, 853). Za usluge istraživanja i razvoja financirane iz javnih izvora za koje sredstva osigurava država članica isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima predmetne države članice i poduzećima iz predmetne države članice koja imaju sjedište u toj državi članici (CPC 851, 853). Tom rezervom ne dovodi se u pitanje isključenje javne nabave koju provodi stranka te subvencija trgovini uslugama iz članka 10.5. (Područje primjene), odnosno 11.2. (Područje primjene)⁵.
	Samo u pogledu prekogranične trgovine uslugama: U RO: bez obveze za prekogranično pružanje usluga istraživanja i razvoja.

⁵ Relevantne mjere uključuju: sve trenutačne i sve buduće okvirne programe EU-a za istraživanje i inovacije, uključujući pravila za sudjelovanje u Okvirnom programu Obzor 2020. (utvrđena Uredbom (EU) br. 1290/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014.–2020.) i širenje njegovih rezultata) i propise koji se odnose na zajedničke tehnološke inicijative, odluke na temelju članka 185. i Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT), te postojeće i buduće nacionalne, regionalne ili lokalne programe za istraživanje.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-5 – Poslovne usluge – usluge povezane s nekretninama (CPC 821, 822)	
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U CZ i HU: bez obveze za prekogranično pružanje usluga povezanih s nekretninama.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-6 – Poslovne usluge – usluge najma ili zakupa	
(a) Usluge najma ili zakupa bez rukovatelja (CPC 831)	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U SE: iznajmljivači ili davatelji u zakup (leasing) automobila i određenih terenskih vozila (<i>terrängmotorfordon</i>) bez vozača, koji se iznajmljuju ili daju u zakup razdoblju kraćem od godine dana, obvezni su imenovati osobu koja je, među ostalim, dužna pobrinuti se da se poslovanje odvija u skladu s važećim pravilima i propisima te da se poštuju pravila o sigurnosti prometa na cestama. Odgovorna osoba mora imati boravište u SE.
(b) Usluge najma ili zakupa osobnih i kućanskih artikala bez rukovatelja (CPC 832)	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BE i FR: bez obveze za prekogranično pružanje usluga zakupa ili najma osobnih i kućanskih artikala bez rukovatelja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-7 – Poslovne usluge	
(a) Računalne i srodne usluge (CPC 84) ⁶	Ništa
(b) Usluge istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja (CPC 864)	Ništa
(c) Usluge savjetovanja u pogledu upravljanja (CPC 865) i usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja (CPC 866)	Ništa
(d) Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	U pogledu ulaganja: U FR: za geodetske izmjere pristup je moguć samo putem SEL-a (<i>société d'exercice libéral</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée ili en commandite par actions</i>), SCP-a (<i>société civile professionnelle</i>), SA-a (<i>société anonyme</i>) i SARL-a (<i>société à responsabilité limitée</i>). Za strane ulagatelje obvezno je posebno odobrenje za usluge istraživanja i ispitivanja.
(e) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U BG: ispitivanje i analizu sastava i čistoće zraka i vode može provoditi samo Ministarstvo okoliša i voda BG ili njegove agencije u suradnji s Bugarskom akademijom znanosti. U FR i PT: obavljanje djelatnosti biologa ograničeno je na fizičke osobe.

⁶ EU je suglasan s „Dogovorom o području primjene računalnih usluga – CPC 84”.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(f) Usluge oglašavanja (CPC 871)	Ništa
(g) Usluge posredovanja u zapošljavanju (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HU i SE: bez obveze za pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju osoblja za pomoć u domaćinstvu, drugih komercijalnih ili industrijskih radnika te sestrinskog i drugog osoblja (CPC 87204, 87205, 87206, 87209). U AT, BG, CY, CZ, EE, FI, MT, PL, PT, RO, SK i SI: bez obveze za poslovni nastan za usluge posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja (CPC 87202). U LV i LT: bez obveze za pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja (CPC 87202). U DE i IT: ograničenja broja pružatelja usluga posredovanja u zapošljavanju. U FR: usluge posredovanja u zapošljavanju mogu podlijevati državnom monopolu. U DE: Savezno ministarstvo rada i socijalnih poslova može izdati uredbu kojom se ograničava posredovanje u zapošljavanju i zapošljavanje osoba koje nisu rezidenti EU-a ili EGP-a za određene djelatnosti (CPC 87202). U AT, BG, CY, CZ, DE, FI, EE, MT, LV, LT, PL, PT, RO, SK i SI: bez obveze za pružanje usluga pronalaženja pomoćnog uredskog osoblja (CPC 87203). U IT: ograničenja broja pružatelja usluga pronalaženja uredskog osoblja (87203). U BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LV, LT, PL, PT, RO, SK i SI: bez obveze za pružanje usluga traženja izvršnog osoblja (87201).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U BE: u Valonskoj regiji usluge posredovanja u zapošljavanju mora pružati posebna vrsta pravnog subjekta koji je redovito osnovan u obliku pravne osobe koja ima komercijalni oblik, bilo na temelju belgijskog prava ili prava neke druge države članice, ili koji djeluje u skladu s takvim pravom, bez obzira na njegov pravni oblik (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique) (CPC 87202). U ES: ograničenja broja pružatelja usluga traženja izvršnog osoblja i usluga posredovanja u zapošljavanju (CPC 87201, 87202).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim BE, HU i SE: bez obveze za prekogranično pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja (CPC 87202). U FR, IE, IT i NL: bez obveze za prekogranično pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju uredskog osoblja (CPC 87203). U IE: bez obveze za prekogranično pružanje usluga traženja izvršnog osoblja (CPC 87201).
(h) Usluge zaštite (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI i SK: bez obveze za pružanje usluga zaštite. U DK, HR i HU: bez obveze za pružanje usluga u sljedećim podsektorima: zaštitarske usluge (CPC 87305) u HR i HU, savjetodavne usluge u pogledu sigurnosti (CPC 87302) u HR, zaštitarska služba zračnih luka (CPC 87305 (dio)) u DK i usluge oklopnih vozila (CPC 87304) u HU.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U DK: zahtjev u pogledu boravišta za fizičku osobu koja se prijavljuje za dozvolu pružanja usluga zaštite te za upravitelje i većinu članova upravnog odbora pravnog subjekta koji se prijavljuje za dozvolu pružanja usluga zaštite. Međutim, boravište nije obvezno ako tako nije navedeno u međunarodnim sporazumima ili nalogima koje je izdalo Ministarstvo pravosuđa.
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BE, ES, FI, FR i PT: bez obveze za prekogranično pružanje usluga zaštite.
(i) Istražne usluge (CPC 87301)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: osim AT i SE: Bez obveze. U LT i PT: istražne usluge podliježu državnom monopolu.
(j) Usluge čišćenja zgrada (CPC 874)	Nema ograničenja.
(k) Fotografske usluge (CPC 875)	Nema ograničenja.
(l) Usluge pakiranja (CPC 876)	Ništa
(m) Usluge kreditnog izvješćivanja, usluge agencija za naplate (CPC 87901, 87902)	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: EU, osim ES, LV i SE: bez obveze za pružanje usluga agencija za naplate i usluga kreditnog izvješćivanja.
(o) Usluge odgovaranja na telefonske pozive (CPC 87903)	Ništa

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(p) Usluge umnožavanja (CPC 87904)	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U HU: bez obveze za prekogranično pružanje usluga umnožavanja.
(q) Usluge pismenog i usmenog prevođenja (CPC 87905)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U BG: za službene prijevode prevoditeljskih agencija obvezan je ugovor s Ministarstvom vanjskih poslova. U CY: za pružanje usluga službenih prijevoda i ovjere obvezan je upis u registar prevoditelja. U HU: službene prijevode, službene ovjere prijevoda i ovjerene preslike službenih dokumenata na stranim jezicima izrađuje samo Mađarski ured za prijevode i ovjere (OFFI). U PL: samo fizičke osobe mogu biti sudski tumači.
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U HR: bez obveze za prekogranično pružanje usluga pismenog i usmenog prevođenja službenih dokumenata.
(r) Usluge sastavljanja popisa adresa i poštanske usluge (CPC 87906)	Ništa
(s) Usluge specijalnog dizajna (CPC 87907)	Ništa
(t) Ostale poslovne usluge koje nisu drugdje navedene (CPC 87909)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U SE: gospodarski plan stambene zadruge potvrđuju najmanje dvije osobe. Tijela u EGP-u javno odobravaju te osobe.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U SE: zalagaonice se osnivaju kao društva s ograničenom odgovornošću ili podružnice.
(u) Usluge popravka povezane s metalnim proizvodima, strojevima i opremom (CPC 886 osim 8868)	Ništa
(v) Održavanje i popravak plovila, opreme za željeznički prijevoz te zrakoplova i njihovih dijelova (CPC 86764 (dio), 86769, 8868)	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim DE, EE i HU: bez obveze za prekogranično pružanje usluga održavanja i popravka prijevozne opreme s mjesta izvan njegova područja. U EU, osim CZ, EE, HU, LU i SK: bez obveze za prekogranično pružanje usluga održavanja i popravaka plovila u prometu unutarnjim plovnim putovima s mjesta izvan njegova područja. U EU, osim EE, HU i LV: bez obveze za prekogranično pružanje usluga održavanja i popravaka morskih plovila s mjesta izvan njegova područja. U EU, osim AT, EE, HU, LV i PL: bez obveze za prekogranično pružanje usluga održavanja i popravaka zrakoplova i njihovih dijelova s mjesta izvan njegova područja (CPC 86764 (dio), 86769, 8868). U EU: samo priznate organizacije s odobrenjem u EU-u mogu provoditi statutarni nadzor i statutarnu certifikaciju brodova u ime država članica. Može se zahtijevati poslovni nastan.
(o) Ostale poslovne usluge (CPC 88493 (dio), 893 (dio), ISIC 37)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U NL: isključivo pravo na žigosanje predmeta od plemenitih kovina trenutačno imaju dva nizozemska državna monopola (CPC 893 (dio)). U CZ: usluge koje se odnose na povrat i upotrebu ambalaže može pružati samo ovlašteno društvo za ambalažu, koje je pravna osoba osnovana kao dioničko društvo (CPC 88493, ISIC 37).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-8 – Komunikacijske usluge	
(a) Poštanske i kurirske usluge (CPC 71235 (dio), CPC 73210 (dio), 751 (dio))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: organizacija razmještaja poštanskih sandučića na javnim prometnicama, izdavanje poštanskih marki i usluge preporučene dostave koje se upotrebljavaju za vrijeme upravnih ili sudskih postupaka mogu se ograničiti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Mogu se uvesti sustavi dozvola za usluge za koje postoji obveza opće univerzalne usluge. Te dozvole mogu podlijevati posebnim obvezama univerzalnih usluga ili financijskim doprinosima kompenzacijskom fondu.
(b) Telekomunikacije (CPC 752, 753, 754)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U BE: bez obveze za usluge prijenosa satelitskog emitiranja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-9 – Graditeljstvo (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518)	Ništa

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-10 – Usluge distribucije	
(a) Usluge distribucije (CPC 3546, 631, 632 osim 63211, 63297, 62276, 621 (dio))	U pogledu ulaganja: U PT: Za otvaranje određenih maloprodajnih objekata i trgovačkih centara primjenjuje se poseban sustav odobrenja. To se odnosi na trgovačke centre koji imaju bruto površinu za zakup od 8 000 m² ili više te na maloprodajne objekte koji imaju prodajnu površinu od 2 000 m² ili više ako se nalaze izvan trgovačkih centara. Glavni kriterij: doprinos raznovrsnosti komercijalnih ponuda, procjena usluga koje se pružaju kupcima, kvaliteta zapošljavanja i društveno odgovorno poslovanje, integracija u urbanističko okruženje i doprinos ekološkoj učinkovitosti (CPC 631, 632 osim 63211, 63297).
(b) Distribucija farmaceutskih proizvoda (CPC 62117, 62251, 8929)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U FI: bez obveze za distribuciju farmaceutskih proizvoda (CPC 62117, 62251, 8929).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BG: bez obveze za veleprodajnu distribuciju farmaceutskih proizvoda (CPC 62251).
(b) Distribucija alkoholnih pića (CPC 62112 (dio), 62226, 63107, 8929)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U FI: bez obveze za distribuciju alkoholnih pića (CPC 62112 (dio), 62226, 63107, 8929). U SE: Systembolaget AB ima državni monopol na maloprodaju likera, vina i piva (osim bezalkoholnog piva). Alkoholnim pićem smatra se piće s udjelom alkohola većim od 2,25 %. Pivo mora imati udio alkohola veći od 3,5 % (CPC 631 (dio)).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(c) Distribucija duhana (CPC 6222 (dio), 62228, 6310 (dio), 63108)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U AT: samo fizičke osobe mogu zatražiti odobrenje za rad u svojstvu prodavača duhana (CPC 63108). U ES: samo fizičke osobe mogu raditi kao prodavači duhana. Nijedan prodavač duhana nema više od jedne dozvole (CPC 63108). Državni monopol na maloprodaju duhana. U FR: državni monopol na veleprodaju i maloprodaju duhana (CPC 6222 (dio), 6310 (dio)). U IT: za distribuciju i prodaju duhana potrebna je dozvola. Dozvola se izdaje u okviru javnih postupaka. Izdavanje dozvola podliježe ispitivanju gospodarskih potreba. Glavni kriterij: stanovništvo i geografska gustoća na postojećim prodajnim mjestima (CPC 6222 (dio), 6310 (dio)).
(d) Distribucija i maloprodaja krutih, tekućih i plinovitih goriva i srodnih proizvoda (CPC 613, 62271, 63297)	U pogledu ulaganja: U CY: bez obveze za usluge maloprodaje motornog goriva, električne energije i plina koji nije u boci, ako je ulagatelj pod kontrolom fizičke ili pravne osobe iz zemlje koja nije država članica EU-a iz koje EU uvozi više od 5 % nafte ili prirodnog plina.
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U CY: bez obveze za prekograničnu maloprodaju loživog ulja i plina u boci, osim za naručivanje poštom.
(e) Ostala distribucija (CPC 621 (dio), 62228, 62251, CPC 62272 (dio), 62276, 63108, CPC 6329 (dio))	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BG: bez obveze za prekogranično pružanje usluga koje pružaju posrednici u trgovini robom, veleprodajnu distribuciju kemijskih proizvoda, plemenitih metala i dragog kamenja, medicinskih tvari i proizvoda te predmeta za medicinsku upotrebu; duhana i duhanskih proizvoda te alkoholnih pića.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-11 – Usluge obrazovanja (CPC 92) (samo privatno financirane usluge)	
	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: ako je stranim pružateljima usluga dopušteno pružanje privatno financiranih usluga obrazovanja, sudjelovanje privatnih subjekata u obrazovnom sustavu može podlijevati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi. U EU: bez obveze za ostale usluge obrazovanja (CPC 929). U SE: bez obveze za pružatelje usluga obrazovanja kojima su javna tijela izdala odobrenje za pružanje tih usluga. Ova se rezerva primjenjuje na pružatelje privatno financiranih usluga obrazovanja koji primaju neku potporu države, među ostalim na pružatelje usluga obrazovanja koje je priznala država, koji su pod državnim nadzorom ili koji pružaju obrazovanje u okviru kojeg je moguće dobiti potporu za obrazovanje (CPC 92). U CY, FI, MT i RO: bez obveze za pružanje privatno financiranih usluga osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja te obrazovanja odraslih (CPC 921, 922, 924). U AT, BG, CY, FI, MT i RO: bez obveze za pružanje privatno financiranih usluga visokog obrazovanja (CPC 923).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U AT: za pružanje privatno financiranih usluga obrazovanja na sveučilišnoj razini u području primijenjenih znanosti potrebno je odobrenje nadležnog tijela, Vijeća za visoko obrazovanje (Fachhochschulrat). Ulagatelju koji želi uspostaviti studijski program u području primijenjenih znanosti osnovna djelatnost mora biti izvedba tih programa te on mora dostaviti procjenu potreba i ispitivanje tržišta kako bi se prihvatio predloženi studijski program. Nadležno ministarstvo odbija dati odobrenje ako se utvrdi da program nije u skladu s nacionalnim interesima u području obrazovanja. Podnositelj zahtjeva za osnivanje privatnog sveučilišta mora dobiti odobrenje nadležnog tijela (Austrijsko vijeće za akreditaciju). Nadležno ministarstvo može odbiti dati odobrenje ako odluka tijela za akreditaciju nije u skladu s nacionalnim interesima u području obrazovanja (CPC 923). U MT: pružatelji usluga koji žele pružati privatno financirane usluge visokog obrazovanja ili obrazovanja odraslih moraju pribaviti dozvolu Ministarstva obrazovanja i zapošljavanja. Odluka o izdavanju dozvole može biti diskrecijska (CPC 923, 924).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BG: privatno financirane usluge osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja mogu pružati samo ovlaštena bugarska poduzeća, za koja je obvezna komercijalna prisutnost. U BG, IT i SI: bez obveze za prekogranično pružanje privatno financiranih usluga osnovnoškolskog obrazovanja (CPC 921). U BG i IT: bez obveze za prekogranično pružanje privatno financiranih usluga srednjoškolskog obrazovanja (CPC 922). U AT: bez obveze za prekogranično pružanje privatno financiranih usluga obrazovanja odraslih putem radijskog ili televizijskog emitiranja (CPC 924).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U ES i IT: za otvaranje privatno financiranog sveučilišta koje izdaje priznate diplome ili akademske stupnjeve obvezno je odobrenje. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: stanovništvo i geografska rasprostranjenost postojećih ustanova. U ES: Postupak uključuje pribavljanje mišljenja Parlamenta. U SK: za pružatelje svih privatno financiranih usluga obrazovanja osim za usluge tehničkog i strukovnog obrazovanja nakon srednje škole (CPC 921, 922, 923 osim 92310, 924) može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba, a lokalne vlasti mogu ograničiti broj škola koje se osnivaju. U EL: sveučilišno obrazovanje pružaju isključivo ustanove koje su potpuno samostalne javnopravne osobe.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-12 – Usluge u području okoliša (CPC 9401, 9402, 9403, 9406)	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U DE: bez obveze za prekogranično pružanje usluga gospodarenja otpadom, osim savjetodavnih usluga, te usluga koje se odnose na zaštitu tla i upravljanje kontaminiranim tlom, osim usluga savjetovanja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-13 – Zdravstvene usluge i socijalne usluge (samo privatno financirane usluge)	
Zdravstvene usluge – bolničke usluge, usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (CPC 93, 931, osim 9312, 93191 (dio), 9311, 93192, 93193, 93199)	U pogledu ulaganja i prekograničnih usluga: U EU: Sudjelovanje privatnih subjekata u zdravstvenoj mreži financiranoj iz privatnih izvora može podlijevati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi. Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: broj postojećih ustanova i učinak na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta. U AT, SI i PL: bez obveze za pružanje privatno financiranih usluga hitne pomoći (CPC 93192). U BG, CY, CZ, FI, MT i SK: bez obveze za pružanje privatno financiranih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći i usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga (CPC 9311, 93192, 93193). U BE: bez obveze za poslovni nastan i pružanje privatno financiranih usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga (CPC 93192, 93193). U FI: bez obveze za pružanje ostalih usluga zdravstvene zaštite (CPC 93199). U DE: bez obveze za pružanje usluga iz sustava socijalne sigurnosti DE, ako usluge pružaju različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga ne ubrajaju u usluge koje se isključivo obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U DE: spasilačke usluge i kvalificirane usluge hitne pomoći organiziraju i uređuju savezne zemlje (Länder). Većina saveznih pokrajina nadležnost u području spasilačkih usluga delegira općinama. Općine mogu dati prednost neprofitnim operatorima. Usluge hitne pomoći podliježu planiranju, dozvolama i akreditaciji. Usluge telemedicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost liječnika. Broj pružatelja usluga informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) može se ograničiti kako bi se zajamčili interoperabilnost, kompatibilnost i potrebni sigurnosni standardi. U SI: državni monopol rezerviran je za sljedeće usluge: opskrba krvi i krvnim pripravcima, uklanjanje i očuvanje ljudskih organa za transplantaciju, usluge socijalne medicine, higijenske, epidemiološke i zdravstveno-ekološke usluge, patološko-anatomske usluge i biomedicinski potpomognuta oplodnja (CPC 931).
	U pogledu ulaganja: U DE: bez obveze za vlasništvo u privatno financiranim bolnicama kojima upravljaju njemačke vojne snage. U DE: bez obveze u pogledu nacionalizacije drugih ključnih privatno financiranih bolnica (CPC 93110) U FR: iako su ulagateljima iz EU-a raspoloživi i drugi pravni oblici, ulagatelji izvan EU-a imaju pristup samo pravnim oblicima SELAS (<i>société d'exercice liberal</i>) i SCP (<i>société civile professionnelle</i>). Medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja i medicinskih sestara mogu se pružati samo u obliku SEL-a (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée ili en commandite par actions</i>) ili SCP-a. Za bolničke usluge i usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga te socijalne usluge potrebno je odobrenje za izvršavanje upravljačkih funkcija. U postupku izdavanja odobrenja uzima se u obzir raspoloživost lokalnih rukovoditelja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U FR: bez obveze za prekogranično pružanje privatno financiranih usluga laboratorijskih analiza i ispitivanja (CPC 9311 (dio)).
Zdravstvene usluge i socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim HU: bez obveze za prekogranično pružanje zdravstvenih usluga s mjesta izvan njegova područja, prekogranično pružanje socijalnih usluga s mjesta izvan njegova područja, kao i za djelatnosti ili usluge koje čine dio javnog mirovinskog sustava ili zakonskog sustava socijalnog osiguranja. Ova se rezerva ne odnosi na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama (CPC 931 osim 9312, 93191 (dio)). U HU: bez obveze za prekogranično pružanje s mjesta izvan njegova državnog područja svih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje, osim bolničkih usluga, koje se financiraju javnim sredstvima (CPC 9311, 93192, 93193).
Socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za djelatnosti ili usluge koje čine dio javnog mirovinskog sustava ili zakonskog sustava socijalnog osiguranja. Sudjelovanje privatnih subjekata u mreži socijalnih usluga financiranoj iz privatnih izvora može podlijegati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi. Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: broj i utjecaj na postojeće ustanove, prometnu infrastrukturu, gustoću stanovništva, geografsku rasprostranjenost i stvaranje novih radnih mjesta. U CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK i SI: bez obveze za pružanje privatno financiranih socijalnih usluga.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT i PT: bez obveze za pružanje privatno financiranih socijalnih usluga, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te domovima za starije osobe. U DE: bez obveze za njemački sustav socijalne sigurnosti, u kojem usluge pružaju različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga možda ne ubrajaju u usluge koje se isključivo obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti.
	Samo u pogledu ulaganja: U HR: osnivanje nekih privatno financiranih ustanova za socijalnu skrb može podlijevati ograničenjima s obzirom na potrebe na određenim geografskim područjima (CPC 9311, 93192, 93193, 933).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-14 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima	
	U pogledu ulaganja: U BG: zahtijeva se osnivanje društva (bez podružnica) (CPC 7471, 7472).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-15 – Rekreativne, kulturne i sportske usluge	
(a) Knjižnice, arhivi, muzeji i druge kulturne usluge (CPC 963)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: EU, osim AT i, u pogledu ulaganja, u LT: bez obveze za pružanje usluga knjižnica, arhiva i muzeja te drugih kulturnih usluga. U AT i LT: za poslovni nastan može biti obvezna dozvola ili koncesija.
(b) Usluge zabavnog sadržaja, kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo i cirkusa (CPC 9619, 964 osim 96492)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI i SK: bez obveze za pružanje usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa i diskoteka. U BG: bez obveze za pružanje sljedećih usluga zabavnog sadržaja: usluga cirkusa, zabavnih parkova i sličnih atrakcija, usluga plesnih dvorana, diskoteka i učitelja plesa te drugih usluga zabavnog sadržaja. U EE: bez obveze za pružanje drugih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa. U LT i LV: bez obveze za pružanje svih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa.
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim AT i SE: bez obveze. bez obveze za prekogranično pružanje usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa i diskoteka.
(c) Usluge tiskovnih agencija (CPC 962)	Ništa

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(d) Usluge kockanja i klađenja (CPC 96492)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim MT: bez obveze za pružanje usluga kockanja koje uključuju klađenje na uloge s novčanom vrijednosti u igrama na sreću, uključujući posebno lutrije, srećke, usluge kockanja u kockarnicama odnosno igraonicama ili licenciranim objektima, usluge klađenja, usluge binga te usluge kockanja kojima upravljaju dobrotvorne ustanove ili neprofitne organizacije koje ubiru prihode od tih usluga. Ova se rezerva ne primjenjuje na igre vještine, kockarske aparate koji ne daju nagrade odnosno koji daju nagrade samo u obliku dodatnih besplatnih igara te na promotivne igre čija je isključiva namjena poticanje prodaje robe ili usluga koje nisu obuhvaćene ovim isključenjem.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-16 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge prijevoza	
(a) Pomorski prijevoz i. Međunarodni prijevoz putnika (CPC 7211, osim nacionalnog kabotažnog prijevoza) ii. Međunarodni prijevoz tereta (CPC 7212, osim nacionalnog kabotažnog prijevoza)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU, osim LV i MT: bez obveze za potrebe registracije plovila i poslovanja flote pod nacionalnom zastavom države poslovnog nastana (sve komercijalne pomorske aktivnosti broda duge plovidbe, uključujući ribolov, akvakulturu i usluge povezane s ribarstvom; međunarodni prijevoz putnika i tereta (CPC 721); te pomoćne usluge u pomorskom prijevozu). U MT: na pomorsku vezu između MT i kontinentalne Europe preko IT primjenjuju se isključiva prava (CPC 7213, 7214, 742 (dio), 745, 749 (dio)). U BG: usluge koje se pružaju plovilima bez posade u bugarskim lukama i skladištima na Dunavu pružaju samo bugarska poduzeća (zahtijeva se osnivanje društva). Broj pružatelja usluga u lukama može se ograničiti ovisno o objektivnom kapacitetu luke, o čemu odlučuje stručna komisija koju osniva ministar prometa, informacijske tehnologije i komunikacije (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 722, 74520, 74540, 74590, 882). U pogledu popratnih usluga u javnom prijevozu koji se obavlja u bugarskim lukama, u lukama koje su od nacionalne važnosti pravo na obavljanje popratnih aktivnosti dodjeljuje se ugovorom o koncesiji. U lukama koje su od regionalne važnosti to se pravo dodjeljuje na temelju ugovora s vlasnikom luke (CPC 74520, 74540 i 74590).
(b) Pomoćne usluge u pomorskom prijevozu i prijevozu unutarnjim plovnim putovima	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za pružanje usluga peljarenja i pristajanja. EU, osim LT i LV: bez obveze za usluge guranja i tegljenja (CPC 7452). U BE: usluge utovara i istovara tereta mogu pružati samo akreditirani zaposlenici koji imaju pravo rada u lukama utvrđenima kraljevskim dekretom (CPC 741).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U EL: državni monopol u lukama za usluge utovara i istovara tereta (CPC 745). U LT: samo pravne osobe iz LT ili pravne osobe iz države članice s podružnicom u LT koje imaju certifikat koji je izdala litavska Uprava za pomorsku sigurnost mogu pružati usluge peljarenja, pristajanja, guranja i tegljenja (CPC 7452).
(c) Željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za željeznički prijevoz putnika i tereta (CPC 711). U LT: usluge održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz podliježu državnom monopolu (CPC 86764, 86769, 8868 (dio)). U SE: Usluge održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz podliježu ispitivanju gospodarskih potreba ako ulagatelj namjerava uspostaviti vlastite objekte terminalne infrastrukture. Glavni kriterij: ograničenja u pogledu prostora i kapaciteta (CPC 86764, 86769, 8868 (dio)).
(d) Cestovni prijevoz (usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza) te pomoćne usluge u cestovnom prijevozu	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za cestovni prijevoz (usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza). U pogledu ulaganja: U EU: bez obveze za kabotažu unutar države članice koju obavljaju strani ulagatelji s poslovnim nastanom u drugoj državi članici (CPC 712). U EU: na usluge prijevoza taksijem može se primjenjivati ispitivanje gospodarskih potreba u EU-u, na temelju čega se ograničava broj pružatelja usluga. Glavni kriterij: lokalna potražnja kako je predviđeno mjerodavnim pravom (CPC 71221).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U AT: za prijevoz putnika i tereta isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica te pravnim osobama iz EU-a koje imaju sjedište u EU-u (CPC 712). U BE: zakonodavstvom se može utvrditi maksimalan broj dozvola (CPC 71221). U BG: za prijevoz putnika i tereta isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica te pravnim osobama iz EU-a koje imaju sjedišta u EU-u. Zahtijeva se osnivanje društva (CPC 712). U ES: na pružanje usluga prijevoza putnika u okviru CPC-a 7122 primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: lokalna potražnja. Za pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta. U FR: ulagateljima izvan EU-a nije dopušteno pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza (CPC 712). U IE: Ispitivanje gospodarskih potreba za usluge međugradskog prijevoza. Glavni kriterij: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta (CPC 7121, 7122). U IT: Na pružanje usluga limuzina primjenjuje ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta. Za pružanje usluga međugradskog autobusnog prijevoza provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta. Za pružanje usluga prijevoza tereta provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: lokalna potražnja (CPC 712).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U LV: za pružanje usluga prijevoza putnika i tereta obvezno je odobrenje, koje se ne dodjeljuje za vozila registrirana u inozemstvu. Postojeći subjekti obvezni su upotrebljavati vozila registrirana u nacionalnom registru (CPC 712). U MT: za usluge javnog autobusnog prijevoza: na cijelu se mrežu primjenjuju koncesije koje uključuju obvezu pružanja javne usluge za određene društvene skupine (primjerice studente i starije osobe) (CPC 712). U MT: na broj dozvola za taksije primjenjuju se količinska ograničenja. Na broj dozvola za karozzini (kočije koje vuku konji) primjenjuju se količinska ograničenja (CPC 712). U PT: Za pružanje usluga limuzina u prijevozu putnika provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: broj postojećih poslovnih jedinica i učinak na njih, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost, učinak na prometne uvjete i otvaranje novih radnih mjesta (CPC 712). U SK: Na prijevoz tereta primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: lokalna potražnja (CPC 712). U SE: Za usluge održavanja i popravka opreme za željeznički i cestovni prijevoz provodi se ispitivanje gospodarskih potreba u slučajevima kad ulagatelj namjerava uspostaviti vlastite objekte terminalne infrastrukture. Glavni kriterij: ograničenja u pogledu prostora i kapaciteta (CPC 86764, 86769, 8867 (dio)). U SE: za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika potrebna je švedska dozvola.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	Dozvole se dodjeljuju u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, osim što se prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta i putnika u pravilu smiju koristiti isključivo vozilima registriranim u nacionalnom registru vozila. Ako je vozilo registrirano u inozemstvu i ako je u vlasništvu fizičke ili pravne osobe s glavnim boravištem u inozemstvu te je dovezeno u SE za privremenu upotrebu, vozilo se može privremeno upotrebljavati u SE. Prijevoznici u prekograničnom cestovnom prijevozu tereta i putnika moraju dobiti dozvolu za te djelatnosti od nadležnog tijela u zemlji u kojoj imaju poslovni nastan. Dodatni uvjeti za prekograničnu trgovinu mogu se urediti bilateralnim sporazumima o cestovnom prijevozu. Za vozila na koja se ne primjenjuju bilateralni sporazumi potrebna je i dozvola Švedske agencije za promet (CPC 712).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U BG: bez obveze za prekogranično pružanje popratnih usluga u cestovnom prijevozu (CPC 744).
(e) Pomoćne usluge u zračnom prijevozu (CPC 7461, 7469, 83104)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: za zemaljske usluge može biti obvezan poslovni nastan na području EU-a. Razina otvorenosti zemaljskih usluga ovisi o veličini zračne luke. Broj dobavljača u svakoj zračnoj luci može se ograničiti. Za velike zračne luke taj se broj ne može ograničiti na manje od dva dobavljača. U pogledu ulaganja: U PL: za usluge skladištenja zamrznute ili rashlađene robe te usluge skladištenja tekućina ili plinova u rasutom stanju u zračnim lukama mogućnost pružanja određenih kategorija usluga ovisit će o veličini zračne luke. Broj pružatelja usluga u svakoj zračnoj luci može se ograničiti zbog ograničenosti raspoloživog prostora, i to na najmanje dva pružatelja usluga zbog drugih razloga (CPC 742 (dio)).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(f) Svemirski prijevoz i najam svemirskih letjelica	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za usluge svemirskog prijevoza te najam svemirskih letjelica (CPC 733, 734 (dio)).
(g) Pružanje usluga kombiniranog prijevoza	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: osim u FI: samo prijevoznici s poslovnim nastanom u državi članici koji ispunjavaju uvjete poslovanja i pristupa tržištu prijevoza robe između država članica mogu, u okviru kombiniranog prijevoza između država članica, obavljati početne ili završne dionice cestovnog prijevoza koje su sastavni dio kombiniranog prijevoza i koje mogu ili ne moraju uključivati prelazak granice. Primjenjuju se ograničenja koja utječu na sve oblike prijevoza. Mogu se poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da se porezi na motorna vozila koji se primjenjuju na cestovna vozila, kad je riječ o pravcima kombiniranog prijevoza, smanje ili nadoknade (CPC 711, 712, 7212, 7222, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-17 – Poljoprivreda, ribarstvo, vode, proizvodnja	
(a) Poljoprivreda, lov, šumarstvo i usluge povezane s poljoprivredom, lovom i šumarstvom (ISIC 01, 02, CPC 881)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U HR: bez obveze za poljoprivredne djelatnosti i djelatnosti lova. U HU: bez obveze za poljoprivredne djelatnosti (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga). U PT: obavljanje djelatnosti agronoma ograničeno je na fizičke osobe (CPC 881).
	U pogledu ulaganja: U FI: mogu se dodijeliti isključiva prava za posjedovanje i uzgoj sobova (ISIC 014). U FR: ulagatelji izvan EU-a moraju dobiti odobrenje za osnivanje poljoprivrednih gospodarstava i poljoprivrednih zadruga. Kako bi osoba mogla postati član ili upravitelj poljoprivredne zadruge, mora dobiti prethodno odobrenje (ISIC 011, 012, 013, 014, 015). U SE: samo narod Sami može posjedovati i uzgajati sobove (ISIC 014).
(b) Ribarstvo, akvakultura i usluge povezane s ribarstvom (ISIC 05, CPC 882)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: posebno u okviru zajedničke ribarstvene politike te sporazumâ o ribarstvu s određenom trećom zemljom, pristup biološkim resursima i ribolovnim područjima u pomorskim vodama pod suverenitetom ili u nadležnosti država članica te njihova upotreba, uključujući: (a) uređenje iskrcaja ulova iz potkvota dodijeljenih plovilima Meksika ili treće zemlje u lukama EU-a; (b) utvrđivanje najmanje potrebne veličine poduzeća kako bi se zaštitila i tradicionalna ribarska plovila i obalna ribarska plovila; ili (c) osiguravanje različitog postupanja prema Meksiku ili trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u području ribarstva.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(c) Skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode (ISIC 41)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U EU: bez obveze za djelatnosti koje uključuju usluge povezane sa skupljanjem, pročišćivanjem i distribucijom vode kućanstvima te industrijskim, komercijalnim ili drugim korisnicima, kao i opskrbu pitkom vodom i gospodarenje vodama.
(d) Proizvodnja prehrambenih proizvoda i pića (ISIC 15)	U pogledu ulaganja: U IE: poslovni nastan stranih rezidenata u djelatnostima proizvodnje brašna podliježe odobrenju (ISIC 1531).
(e) Proizvodnja (ISIC 16, 17, 18, 19, 20, 21)	Ništa
(f) Objavljivanje, tiskanje i reprodukcija snimljenog materijala (ISIC 22, CPC 88442)	U pogledu ulaganja: U LV: samo pravne osobe osnovane u LV i fizičke osobe iz LV imaju pravo osnovati masovne medije i djelovati u tom području. Podružnice nisu dopuštene.
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U DE: u svim novinama, časopisima i ostalim periodičnim publikacijama koje se javno distribuiraju ili tiskaju mora se jasno navesti odgovorni urednik (puno ime i adresa fizičke osobe). Za odgovornog urednika može biti obvezno da ima stalni boravak u DE, EU-u ili EGP-u. Savezni ministar unutarnjih poslova može dopustiti izuzeća (ISIC 22). U SE: fizičke osobe koje su vlasnici periodičnih publikacija koje se tiskaju i objavljuju u SE moraju imati boravište u SE ili biti državljani države članice EGP-a. Vlasnici takvih časopisa koji su pravne osobe moraju imati poslovni nastan u EGP-u. Periodične publikacije koje se tiskaju i objavljuju u Švedskoj te tehničke snimke moraju imati odgovornog urednika s domicilom u SE.
(g) Proizvodnja (ISIC 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37)	Ništa

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-18 – Djelatnosti povezane s energetikom	
(a) Rudarstvo i vađenje (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675, 883)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U IT: Na rudnike u vlasništvu države primjenjuju se posebna pravila za istraživanje i rudarstvo. Prije iskorištavanja potrebno je ishoditi dozvolu za istraživanje (<i>permesso di ricerca, članak 4. dekreta Regio Decreto 29 luglio 1927, n. 1443/1927, „Norme di carattere legislativo per disciplinare la ricerca e la coltivazione delle miniere nel Regno”</i>) (Kraljevski dekret br. 1443/1927). Ta dozvola ima ograničenu valjanost i u njoj su točno definirane granice zemljišta koje se istražuje, a različitim osobama ili društvima može se odobriti više od jedne dozvole za istraživanje za isto područje (ta vrsta dozvole nije nužno isključiva). Za obradu i iskorištavanje minerala obvezno je odobrenje (<i>concessione, članak 14. Kraljevskog dekreta br. 1443/1927 i članak 34. Zakonodavnog dekreta br. 112/1998</i>) regionalnog tijela (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 8675, 883). U FI: za istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa potrebna je dozvola za vađenje nuklearnih materijala, koju dodjeljuje vlada. Dozvolu za iskorištavanje određenog rudarskog područje mora izdati vlada. Odobrenje se može dati fizičkoj osobi rezidentu EGP-a ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u EGP-u. Može se primjenjivati ispitivanje gospodarskih potreba (ISIC 12, CPC 5115, 883, 8675). U IE: društva za istraživanje i rudarstvo koja posluju u IE moraju ondje imati poduzeće. Kad je riječ o istraživanju minerala, društva (irska i strana) se za vrijeme izvođenja radova moraju koristiti uslugama zastupnika ili upravitelja istraživanjima rezidenta u IE. Kad je riječ o rudarstvu, društvo koje je osnovano u IE mora imati državnu koncesiju ili dozvolu za rudarstvo. Vlasništvo u takvom društvu nije ograničeno (ISIC 10, 13, 14, CPC 883).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U BE: istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa i drugih neživih resursa u teritorijalnim vodama i epikontinentalnom pojasu podliježu koncesiji. Koncesionar mora imati adresu za dostavu pismena u BE (ISIC 14). Stjecanje kontrole nad djelatnošću može biti zabranjeno stranim poduzećima pod kontrolom fizičke osobe ili poduzeća iz treće zemlje iz koje EU uvozi više od 5 % nafte, prirodnog plina ili električne energije. Zahtijeva se osnivanje društva (bez podružnica) (ISIC 10, 1110, 13, 14). U BG: određene gospodarske djelatnosti koje se odnose na iskorištavanje ili upotrebu državne ili javne imovine podliježu koncesijama koje se dodjeljuju u skladu s odredbama Zakona o koncesijama ili drugih posebnih propisa o koncesijama. Djelatnosti ispitivanja ili istraživanja podzemnih prirodnih resursa na državnom području BG, u epikontinentalnom pojasu i u isključivom gospodarskom pojasu u Crnom moru podliježu odobrenju, dok djelatnosti crpljenja i iskorištavanja podliježu koncesiji koja se dodjeljuje u skladu sa Zakonom o podzemnim prirodnim resursima. Društva koja su registrirana u područjima s povlaštenim poreznim tretmanom (tj. odobalnim područjima) ili koja su povezana s tim društvima ne smiju izravno ili neizravno sudjelovati u otvorenim postupcima za dodjelu dozvola ili koncesija za ispitivanje, istraživanje ili crpljenje prirodnih resursa, uključujući rudače uranija i torija, niti upravljati postojećom dozvolom ili koncesijom koja je dodijeljena jer su te djelatnosti isključene, uključujući mogućnost registracije geološkog ili komercijalnog otkrića ležišta koje je rezultat istraživanja.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	Komercijalna društva u kojima je udio države članice ili općine u kapitalu veći od 50 % ne mogu izvršavati transakcije u svrhu prodaje dugotrajne imovine društva, sklapati ugovore o stjecanju udjela, zakupu, zajedničkim djelatnostima, kreditu, osiguranju potraživanja niti preuzimati obveze na temelju mjenica bez dopuštenja Agencije za privatizaciju ili općinskog vijeća, ovisno o tome koje je tijelo nadležno. Ne dovodeći u pitanje članak 8.4. stavke 1. i 2. Odluke Nacionalne skupštine Republike Bugarske od 18. siječnja 2012. svaka primjena tehnologije hidrauličkog frakturiranja, odnosno frakiranja, za potrebe ispitivanja, istraživanja ili iskorištavanja nafte i plina zabranjena je odlukom Parlamenta. Zabranjeno je istraživanje i vađenje plina iz škriljevca (ISIC 10, 11, 12, 13, 14). Vađenje rudače uranija zabranjeno je Dekretom Vijeća ministara br. 163. od 20. kolovoza 1992. U pogledu vađenja rudače torija primjenjuje se opći sustav koncesija za vađenje. Kako bi sudjelovalo u koncesijama za vađenje rudače torija, meksičko društvo mora imati poslovni nastan u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima te mora biti upisano u Registar trgovačkih društava. Odluke kojima se dopušta vađenje rudače torija donose se na nediskriminirajućoj osnovi, pojedinačno za svaki slučaj. Zabrana izravnog ili neizravnog sudjelovanja društvima koja su registrirana u područjima s povlaštenim poreznim tretmanom (tj. odobalnim područjima) ili koja su povezana s tim društvima u otvorenim postupcima za dodjelu koncesija za vađenje prirodnih resursa uključuje rudače uranija i torija (ISIC 12).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U CY: Vijeće ministara može radi energetske sigurnosti svim subjektima koji su pod stvarnom kontrolom Meksika ili državljana Meksika odbiti pristup aktivnostima ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika te obavljanje tih aktivnosti. Nijedan subjekt ne smije nakon dobivenog odobrenja za ispitivanje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika doći pod izravnu ili neizravnu kontrolu Meksika ili državljanina Meksika bez prethodnog odobrenja Vijeća ministara. Vijeće ministara može odbiti dodijeliti odobrenje za ispitivanje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika subjektima koji su pod stvarnom kontrolom Meksika ili treće zemlje odnosno državljanina Meksika ili treće zemlje ako Meksiko ili ta treća zemlja subjektima iz CY ili subjektima iz država članica u pogledu pristupa aktivnostima ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika te obavljanja tih aktivnosti ne odobri tretman usporediv s tretmanom koji CY ili država članica odobri subjektima iz Meksika ili te treće zemlje (ISIC 1110). U SK: Za rudarstvo, djelatnosti povezane s rudarstvom i djelatnosti geoloških istraživanja zahtijeva se osnivanje društva u državi članici EU-a ili EGP-a (bez podružnica) (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 883 i 8675).
(b) Električna energija (ISIC 40, 4010; CPC 62279, 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U AT i BG: bez obveze za proizvodnju električne energije, usluge distribucije energije i usluge povezane s distribucijom energije (ISIC 4010, CPC 887 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga). U BE: bez obveze za usluge distribucije energije i usluge povezane s distribucijom energije (CPC 887). U CY: bez obveze za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, usluge povezane s distribucijom električne energije osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga, usluge veleprodaje električne energije i usluge maloprodaje električne energije, ako je ulagatelj pod kontrolom fizičke ili pravne osobe iz zemlje koja nije država članica EU-a iz koje EU uvozi više od 5 % nafte ili prirodnog plina (ISIC 4010, CPC 62279 i 887).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U CZ: za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, trgovinu njome te ostale aktivnosti subjekta na tržištu električne energije, kao i za proizvodnju i distribuciju toplinske energije, obvezno je odobrenje. Postoje ekskluzivna prava za prijenos električne energije i plina te za dozvole za subjekte na tržištu (ISIC 40, CPC 7131, 62279, 742, 887). U FI: bez obveze za uvoz električne energije. Bez obveze za prekograničnu trgovinu povezanu s veleprodajom i maloprodajom električne energije. Bez obveze za mreže i sustave za prijenos i distribuciju električne energije (ISIC 4010, CPC 62279, 887 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga). U FR: bez obveze za prijenos i distribuciju električne energije (ISIC 4010, CPC 887). U PL: za sljedeće djelatnosti potrebna je dozvola u skladu sa Zakonom o energiji: i. proizvodnja električne energije, osim proizvodnje električne energije iz izvora električne energije ukupnog kapaciteta od najviše 50 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; kogeneracija električne energije iz izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; ii. prijenos ili distribucija električne energije; iii. trgovina električnom energijom, osim trgovine električnom energijom korištenjem postrojenja napona manjeg od 1 kV u vlasništvu kupca; te trgovina električnom energijom na burzi robe koju obavljaju brokerska društva koja brokerske usluge na burzi robe pružaju na temelju Zakona o burzama robe od 26. listopada 2000. Nadležno tijelo može izdati dozvolu samo podnositelju zahtjeva koji je registrirao svoj glavni ured ili boravište na državnom području države članice EU-a ili EGP-a ili na državnom području Švicarske Konfederacije (ISIC 4010, CPC 62279, 63297, CPC 887).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U PT: Djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije obavljaju se u okviru isključivih koncesija za javne usluge. Koncesije u sektoru električne energije dodjeljuju se samo društvima s ograničenom odgovornošću koja imaju sjedište u PT i kojima se stvarno upravlja u PT (ISIC 4010, CPC 887). U SK: za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, veleprodaju i maloprodaju električne energije i usluge povezane s distribucijom energije obvezno je odobrenje. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba, a zahtjev se može odbiti samo ako je tržište zasićeno (ISIC rev 3.1 4010, CPC 62279, 887).
	U pogledu ulaganja: U BE: postoje ograničenja u pogledu vrsta pravnih subjekata i postupanja prema javnim ili privatnim subjektima kojima je BE dodijelio isključiva prava. Stjecanje kontrole nad djelatnošću može biti zabranjeno stranim poduzećima pod kontrolom fizičke osobe ili poduzeća iz treće zemlje iz koje EU uvozi više od 5 % nafte, prirodnog plina ili električne energije. Za pojedinačno odobrenje za proizvodnju električne energije kapaciteta 25 MW obvezan je poslovni nastan u EU-u ili u drugoj državi koja ima režim sličan režimu utvrđenom važećom Direktivom 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije te u kojoj društvo ima djelotvornu i trajnu poveznicu s gospodarstvom. Odobalna proizvodnja električne energije na odobalnom državnom području BE podliježe koncesiji i obvezi uspostave zajedničkog pothvata s društvom iz države članice odnosno sa stranim društvom iz zemlje koja ima režim sličan onome iz Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije, posebno u pogledu uvjeta odobrenja i odabira. Osim toga, to društvo mora imati središnju upravu ili glavni ured u državi članici odnosno u zemlji koja ispunjava prethodno navedene kriterije, ako ima učinkovitu i trajnu povezanost s gospodarstvom.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	Za izgradnju električnih vodova kojima se odobalno mjesto proizvodnje povezuje s prijenosnom mrežom Elije obvezno je odobrenje, a društvo mora ispuniti prethodno navedene uvjete, osim uvjeta za uspostavu zajedničkog pothvata (ISIC 4010). U FR: bez obveze za proizvodnju električne energije (ISIC 4010). U MT: EneMalta plc ima monopol u opskrbi električnom energijom (ISIC 4010; (CPC 887). U NL: vlasništvo nad električnom mrežom isključivo se dodjeljuje nizozemskoj vladi (prijenosni sustavi) i drugim javnim tijelima (distribucijski sustavi) (ISIC 4010, CPC 887).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U PT: bez obveze za prekogranično pružanje usluga povezanih s uslugama veleprodaje električne energije, uslugama maloprodaje električne energije i uslugama povezanim s distribucijom energije (CPC 62279, 887 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga).
(c) Goriva, plin, sirova nafta i naftni derivati (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 713, 742, 887 (osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga))	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U AT: bez obveze za prijevoz plina i robe osim plina i vode (CPC 713). U BE: za usluge skladištenja plinova u rasutom stanju postoje zahtjevi u pogledu vrsta pravnih subjekata i postupanja prema javnim ili privatnim subjektima kojima je BE dodijelio isključiva prava. Za usluge skladištenja plinova u rasutom stanju obavezan je poslovni nastan u EU-u (CPC 742 (dio)). Općenito, opskrba prirodnim plinom klijenata s poslovnim nastanom u BE (klijenti su i poduzeća za distribuciju i potrošači čija ukupna kombinirana potrošnja plina iz svih točaka opskrbe iznosi najmanje 1 milijun kubičnih metara godišnje) podliježe pojedinačnom odobrenju koje dodjeljuje ministar, osim ako je dobavljač društvo za distribuciju koje upotrebljava vlastitu distribucijsku mrežu. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkoj ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u državi članici (ISIC 4020, CPC 7131).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	Transport prirodnog plina i drugih goriva cjevovodima podliježe uvjetu u pogledu odobrenja. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkoj ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u državi članici (u skladu s člankom 3. propisa Arrêté Royal od 14. svibnja 2002.). Stjecanje kontrole nad djelatnošću može biti zabranjeno stranim poduzećima pod kontrolom fizičke osobe ili poduzeća iz treće zemlje iz koje EU uvozi više od 5 % nafte, prirodnog plina ili električne energije. Ako zatraži odobrenje, društvo mora: (a) biti uspostavljeno u skladu s belgijskim zakonodavstvom, sa zakonodavstvom druge države članice ili sa zakonodavstvom treće zemlje koja je preuzela obveze za zadržavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina; i (b) imati administrativno središte, glavni poslovni nastan ili glavni ured u državi članici odnosno u trećoj zemlji koja je preuzela obveze za održavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2009/73/EZ, pod uvjetom da djelatnost tog poslovnog nastana ili glavnog ureda predstavlja djelotvornu i trajnu vezu s gospodarstvom predmetne zemlje (ISIC 4020, CPC 7131). U BG: bez obveze za prijevoz cjevovodima, pohranu i skladištenje nafte i prirodnog plina, uključujući prijevoz u tranzitu (ISIC 4020, CPC 7131, CPC 742 (dio)). U CY: bez obveze za proizvodnju plina, distribuciju plinovitih goriva cjevovodima za vlastite potrebe, prijevoz goriva cjevovodima, usluge povezane s distribucijom prirodnog plina osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga te usluge maloprodaje plina koji nije u boci, ako je ulagatelj pod kontrolom fizičke ili pravne osobe iz zemlje koja nije država članica EU-a iz koje EU uvozi više od 5 % nafte ili prirodnog plina (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131 i 887).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U CZ: bez obveze za proizvodnju, prijenos, distribuciju i skladištenje plina te trgovinu njime (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887). U DK: Vlasnik ili korisnik koji planira uspostaviti cjevovod za prijevoz sirove ili rafinirane nafte i naftnih proizvoda te prirodnog plina prije početka radova mora dobiti dozvolu lokalnog tijela. Broj dozvola koje se izdaju može biti ograničen (CPC 7131). U FI: bez obveze za kontrolu ili vlasništvo stranih osoba ili poduzeća nad terminalom za ukapljeni prirodni plin (UPP) (uključujući one dijelove terminala za UPP koji se upotrebljavaju za skladištenje ili uplinjavanje UPP-a) zbog razloga energetske sigurnosti (ISIC 4020, CPC 742). U FI: bez obveze za mreže i sustave za prijenos i distribuciju plina. Količinska ograničenja u obliku monopola ili isključivih prava uvoza prirodnog plina (ISIC 4020, CPC 887 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga). U FR: zbog razloga nacionalne energetske sigurnosti samo društva u kojima 100 % udjela u kapitalu drže francuska država, neka druga organizacija iz javnog sektora ili ENGIE mogu biti vlasnici sustava prijenosa ili distribucije plina te upravljati njima (ISIC 4020, CPC 887). U HU: za pružanje usluga prijevoza goriva cjevovodima obvezan je poslovni nastan. Usluge se mogu pružati na temelju ugovora o koncesiji koji dodjeljuje država ili lokalno tijelo vlasti. Pružanje tih usluga uređeno je Zakonom o koncesijama (CPC 7131). U NL: vlasništvo nad mrežom plinovoda isključivo se dodjeljuje vladi (prijenosni sustavi) i drugim javnim tijelima (distribucijski sustavi) (ISIC 4020, CPC 7131). U PL: za sljedeće djelatnosti potrebna je dozvola u skladu sa Zakonom o energiji: i. proizvodnja goriva ili električne energije, osim proizvodnje krutih ili plinovitih goriva;

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	ii. skladištenje plinovitih goriva u skladišnim postrojenjima, ukapljivanje prirodnog plina i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina na terminalima za UPP te skladištenje tekućeg plina, osim lokalnog skladištenja tekućeg plina u postrojenjima kapaciteta manjeg od 1 MJ/s i skladištenja tekućih goriva u maloprodaji; iii. prijenos ili distribucija goriva, osim distribucije plinovitih goriva u mrežama kapaciteta manjeg od 1 MJ/s; iv. trgovina gorivima, osim trgovine krutim gorivima; trgovina plinovitim gorivima ako vrijednost godišnjeg prometa nije veća od ekvivalenta od 100 000 EUR; trgovina ukapljenim plinom ako vrijednost godišnjeg prometa nije veća od 10 000 EUR; te trgovina plinovitim gorivima na burzi robe koju obavljaju brokerska društva koja brokerske usluge na burzi robe pružaju na temelju Zakona o burzama robe od 26. listopada 2000. Ograničenja u pogledu prometa ne primjenjuju se na usluge veleprodaje plinovitih goriva ili ukapljenog plina ili na usluge maloprodaje plina u boci. Nadležno tijelo može izdati dozvolu samo podnositelju zahtjeva koji je registrirao svoj glavni ured ili boravište na državnom području države članice EU-a ili EGP-a ili na državnom području Švicarske Konfederacije (ISIC 4020, CPC 63297, 74220, CPC 887). U PT: koncesije koje se odnose na prijenos, distribuciju i podzemnu pohranu prirodnog plina te prihvata, skladištenje i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina na terminalima za UPP dodjeljuju se u okviru ugovora o koncesijama na temelju javnih poziva na podnošenje ponuda. Te koncesije dodjeljuju se samo društvima s ograničenom odgovornošću koja imaju sjedište u PT i kojima se stvarno upravlja u PT (ISIC 4020, CPC 7131, 7422, 887 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U SK: za proizvodnju plina, distribuciju plinovitih goriva i prijevoz goriva cjevovodima obvezno je odobrenje. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba, a zahtjev se može odbiti samo ako je tržište zasićeno. Za sve te djelatnosti odobrenje se može dodijeliti samo fizičkoj osobi sa stalnim boravkom u državi članici EU-a ili EGP-a odnosno pravnoj osobi osnovanoj u EU-u ili EGP-u (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131 742 i 887).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U CY: bez obveze za prekogranično pružanje usluga pohrane i skladištenja goriva prevezenih cjevovodima (CPC 7131, 742). U LT: za prijenos i distribuciju goriva obavezan je poslovni nastan. Dozvole se mogu izdati samo pravnim osobama iz LT ili podružnicama stranih pravnih osoba ili drugim organizacijama (društvima kćerima) s poslovnim nastanom u LT (ISIC 4020, CPC 7131). Ova se rezerva ne primjenjuje na konzultantske usluge u pogledu prijenosa i distribucije goriva uz naknadu ili na temelju ugovora. U PT: bez obveze za prekogranično pružanje usluga povezanih s proizvodnjom plina, prijevozom goriva cjevovodima, uslugama pohrane i skladištenja goriva, uslugama maloprodaje plina koji nije u boci i uslugama povezanim s distribucijom prirodnog plina.
(d) Nuklearna energija (ISIC 12, 2330, 4010 (dio), CPC 887)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U AT, BE i DE: bez obveze za proizvodnju, preradu ili prijevoz nuklearnog materijala te proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala. FI: bez obveze za preradu, distribuciju ili prijevoz nuklearnog materijala te proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
	U pogledu ulaganja: U BG: bez obveze za preradu materijala za fisiju i fuziju ili materijala iz kojih se oni dobivaju, kao i za trgovinu tim materijalima, za održavanje i popravak opreme i sustava u objektima za proizvodnju nuklearne energije, za prijevoz takvih materijala te otpadaka i otpadnih tvari iz njihove prerade, za upotrebu ionizirajuće radijacije te za sve ostale usluge povezane s upotrebom nuklearne energije u miroljubive svrhe (uključujući inženjerske usluge i usluge savjetovanja te usluge povezane sa softverom itd.). U FR: te djelatnosti moraju biti u skladu s obvezama iz Sporazuma između Euratoma i Meksika. U HU i SE: bez obveze za preradu nuklearnog goriva i proizvodnju električne energije iz nuklearnog materijala (ISIC 2330, 4010 (dio)).
(e) Opskrba parom i toplom vodom (ISIC 4030, CPC 62271, 887)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U BG: bez obveze za proizvodnju i distribuciju toplinske energije (ISIC 4030, CPC 887). Nadležno tijelo može izdati dozvolu samo podnositelju zahtjeva koji je registrirao svoj glavni ured ili boravište na državnom području države članice EU-a ili EGP-a ili na državnom području Švicarske Konfederacije (ISIC 4030, CPC 887). U SK: za proizvodnju i distribuciju pare i tople vode, veleprodaju i maloprodaju pare i tople vode i usluge povezane s distribucijom energije obvezno je odobrenje. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba, a zahtjev se može odbiti samo ako je tržište zasićeno (ISIC 4030, CPC 887).
	U pogledu ulaganja: U FI: za proizvodnju i distribuciju pare i tople vode postoje količinska ograničenja u obliku monopola ili isključivih prava (ISIC 40, CPC 7131).
	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U FI: bez obveze za mreže i sustave za prijenos i distribuciju pare i tople vode (ISIC 4030, CPC 7131 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
III-EU-19 – Ostale usluge koje nisu drugdje uključene	
(a) Pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara (CPC 9703)	U pogledu ulaganja i prekogranične trgovine uslugama: U DE, FI, PT, SE i SI: bez obveze za pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara.
(b) Ostale usluge koje se odnose na poslovanje (CPC 612 (dio), CPC 621 (dio), CPC 625 (dio), 85990 (dio))	U pogledu prekogranične trgovine uslugama: U CZ: bez obveze za usluge dražbi (CPC 612 (dio), CPC 621 (dio), CPC 625 (dio), 85990 (dio)).
	U LT: bez obveze za prijenos podataka sigurnom državnom mrežom za prijenos podataka, dodjelu internetskih adresa koje završavaju s „gov.lt” i certificiranje elektroničkih blagajni.
	U FI: bez obveze za prekogranično pružanje usluga elektroničke identifikacije.

OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU**RASPORED MEKSIKA**

Rezerve primjenjive na središnjoj razini

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
1. POSLOVNE USLUGE	
1.A. Profesionalne usluge ⁷	
(a) Pravne usluge (CPC 861)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(b) Računovodstvene, revizorske i knjigovodstvene usluge (CPC 862)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(d) Savjetodavne usluge i tehničke studije u području arhitekture (CPC 8671)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

⁷ Za obavljanje profesionalne djelatnosti u Meksiku potrebna je kvalifikacija koju je priznalo ili potvrdilo Ministarstvo javnog obrazovanja (*Secretaría de Educación Pública*) i profesionalna dozvola. Inženjeri, arhitekti i liječnici moraju ispuniti posebne zahtjeve.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(e) Savjetodavne i tehničke usluge u području inženjerstva (CPC 8672)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(f) Integrirane inženjerske usluge (CPC 8673)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(g) Usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture (CPC 8674)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(h) Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(i) Medicinske i stomatološke usluge (CPC 9312)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(k) Ostalo – Vjerske usluge (CPC 95910)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
1.B. Računalne i srodne usluge	
(a) Savjetodavne usluge povezane s instalacijom računalne strojne opreme (CPC 841)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(b) Usluge implementacije softvera (CPC 842)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(c) Usluge obrade podataka (CPC 843)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(d) Usluge koje se odnose na baze podataka (CPC 844)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(e) Ostalo (CPC 845 i 849)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
1.C. Usluge istraživanja i razvoja (CPC 85) (osim centara za istraživanje i tehnološki razvoj)	
– Usluge istraživanja i eksperimentalnog razvoja u području tehnike i tehnologije (CPC 85103)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge istraživanja i razvoja u društvenim i humanističkim znanostima (CPC 852)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
1.D. Usluge povezane s nekretninama	
(a) Usluge povezane s nekretninama koje uključuju vlastitu ili zakupljenu imovinu (CPC 821) (osim usluga povezanih s nekretninama koje uključuju vlastitu imovinu)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(b) Usluge povezane s nekretninama uz naknadu ili na temelju ugovora (CPC 822)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
1.E. Usluge najma ili zakupa bez rukovatelja	
(a) Usluge najma ili zakupa plovila bez rukovatelja (CPC 83103)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(b) Usluge najma ili zakupa zrakoplova bez rukovatelja (CPC 83104)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(c) Usluge najma ili zakupa drugih prijevoznih sredstava bez rukovatelja (ograničeno na privatne automobile bez rukovatelja) (CPC 83101)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
Usluge najma ili zakupa pomorskih prijevoznih sredstava bez rukovatelja	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(d) Usluge najma ili zakupa drugih strojeva i opreme bez rukovatelja:	
– Usluge najma poljoprivrednih i ribarskih strojeva i opreme (CPC 83106)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge najma elektroničke opreme za obradu podataka (CPC 83108)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge najma uredske opreme i namještaja (CPC 83108)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge najma drugih strojeva, opreme i namještaja koji nisu prethodno navedeni (CPC 83109)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge najma industrijskih strojeva i opreme (CPC 83109)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(e) Ostalo	
– Usluge najma ili zakupa drugih osobnih i kućanskih artikala (CPC 83209)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge najma televizora, zvučne opreme, videorekordera i glazbenih instrumenata (CPC 83201)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge najma profesionalne fotografske opreme i projektora (CPC 83209)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
1.F. Ostale poslovne usluge	
(a) Usluge oglašavanja (CPC 871) (osim usluga emitiranja i usluga ograničenog radija i televizije)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(b) Usluge istraživanja tržišta (CPC 8640)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(c) Usluge savjetovanja u pogledu upravljanja (CPC 8650)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(d) Administrativne formalnosti i usluge naplate (CPC 8660)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(e) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(f) Usluge povezane s poljoprivredom, lovom i šumarstvom	
– Usluge povezane s poljoprivredom (CPC 8811) (ograničeno na profesionalne usluge povezane s poljoprivredom)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim kako je navedeno u 1.A. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge povezane s uzgojem životinja (CPC 8812, ograničeno na profesionalne usluge povezane s uzgojem životinja)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim kako je navedeno u 1.A. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge povezane sa šumarstvom i sječom drva (CPC 8814)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim kako je navedeno u 1.A. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(g) Usluge povezane s ribarstvom (CPC 882)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(k) Usluge posredovanja u zapošljavanju i pronalaženja osoblja (CPC 8720)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(l) Usluge zaštite i zaštitarske usluge (CPC 8730)	1. Bez obveze. 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim zahtjeva utvrđenih za svako pojedino prijevozno sredstvo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(n) Održavanje i popravak opreme, osim plovila, zrakoplova i druge prijevozne opreme	
Održavanje i popravak industrijskih strojeva i opreme (CPC 8862)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Održavanje i popravak profesionalne tehničke opreme i instrumenata (CPC 8866)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge popravka povezane s metalnim proizvodima, strojevima i opremom (CPC 886)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Popravak i održavanje strojeva i opreme za opću upotrebu koji se ne mogu povezati s nijednom konkretnom djelatnošću (CPC 886)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(o) Usluge čišćenja zgrada (CPC 8740)	1. i 3. Nema ograničenja. 2. Bez obveze.* 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(p) Fotografske usluge	
– Usluge fotografije i obrade filmova (CPC 87505 i 87506)	1. i 3. Nema ograničenja. 2. Bez obveze.* 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(r) Tiskanje i objavljivanje uz naknadu ili na temelju ugovora (CPC 88442) (ograničeno na objavljivanje knjiga i sličnih materijala; tiskanje i uvezivanje, osim novinskog papira namijenjenog isključivo za nakladu na državnom području Meksika; te pomoćne industrije i industrije povezane s uređivanjem i tiskanjem, osim proizvodnje tiskarskih slogova koja je razvrstana u dio 3811 – „odlijevanje i oblikovanje željeznih i neželjeznih metalnih dijelova”)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(s) Kongresne usluge (CPC 87909***)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(t) Ostalo	
– Usluge kreditnog izvješćivanja (CPC 87901)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge specijalnog dizajna (CPC 87907)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Usluge industrijskog dizajna (CPC 86725)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge fotokopiranja i slične usluge (CPC 87904)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge pismenog i usmenog prevođenja (CPC 87905)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
Usluge preuzimanja rublja za pranje (CPC 97011)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
2. KOMUNIKACIJSKE USLUGE	
2.B. Kurirske usluge – Kurirske usluge (CPC 7512)	1. Bez obveze. 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim zahtjeva utvrđenih za svako pojedino prijevozno sredstvo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
2.C. Telekomunikacijske usluge (telekomunikacijske usluge koje se pružaju putem javne telekomunikacijske mreže u okviru subjekta (žične i radijske) s pomoću bilo kojeg tehnološkog sredstva, među ostalim u podstavcima (a), (b), (c), (f), (g) i (o))	1. Međunarodni promet može se usmjeravati samo putem međunarodnih priključaka fizičke osobe ili pravne osobe kojoj je regulatorna agencija dodijelila koncesiju za postavljanje i upotrebu javne telekomunikacijske mreže ili za upravljanje njome na državnom područja Meksika, s dozvolom za pružanje međunarodnih usluga na velikim udaljenostima. 2. Nema ograničenja. 3. Regulatorno povjerenstvo za telekomunikacije (Comisión Reguladora de Telecomunicaciones) (dalje u tekstu „CRT”) za FM radijske postaje autohtonog stanovništva rezervira 10 % radiodifuzijskog FM pojasa raspona od 88 do 108 MHz. Taj se postotak dodjeljuje kao koncesija za gornji dio navedenog pojasa. Koncesijama za komercijalnu upotrebu CRT izravno dodjeljuje 90 MHz iz pojasa od 700 MHz za upravljanje i iskorištavanje veleprodajne zajedničke mreže. Preprodavatelji međunarodnih telekomunikacija na velikim udaljenostima pružanje telekomunikacijskih usluga mogu ugovoriti isključivo s ovlaštenim koncesionarima. Gospodarski subjekt za kojeg je utvrđeno da ima većinski utjecaj u sektoru telekomunikacija i koncesionari koji su dio gospodarske skupine kojoj pripada i utvrđeni subjekt s većinskim utjecajem ne mogu izravno ili neizravno držati udjele u nijednom preprodavatelju. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(a) Telefonske usluge (CPC 75211, 75212)	1. Kako je navedeno u 2.C.1. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(b) Usluge prijenosa podataka komutacijom paketa (CPC 7523 ^{**})	1. Kako je navedeno u 2.C.1. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(c) Usluge prijenosa podataka komutacijom linija (CPC 7523 ^{**})	1. Kako je navedeno u 2.C.1. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(f) Usluge komunikacije putem telefaksa (CPC 7521 ^{**} i 529 ^{**})	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(g) Usluge zakupljenih privatnih linija (CPC 7522 ^{**} i 7523 ^{**})	1. Kako je navedeno u 2.C.1. Preprodaja zakupljenih privatnih linija privatnim mrežama nije dopuštena u Meksiku. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
(o) Ostalo	
– Usluge osobnog poziva (CPC 75291)	1. Kako je navedeno u 2.C.1. 2. Nema ograničenja. 3. Kako je navedeno u 2.C.3. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge mobilne telefonije (75213 ^{**})	1. Kako je navedeno u 2.C.1. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Preprodavatelji ⁸	1. Kako je navedeno u 2.C.1. 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim propisa primjenjivih na osnivanje i rad preprodavatelja. CRT ne izdaje dozvole za osnivanje preprodavatelja dok se ne objave odgovarajući propisi. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

⁸ Poduzeća koja ne posjeduju sredstva prijenosa i koja trećim stranama pružaju telekomunikacijske usluge koristeći se kapacitetima zakupljenima od koncesionara javne mreže.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Usluge s dodanom vrijednošću (usluge u kojima se upotrebljava javna telekomunikacijska mreža i koje utječu na oblik, sadržaj, kôd, protokol, pohranjivanje ili slične aspekte informacija koje prenosi korisnik, a koje korisnicima na tržištu daju dodatne, različite i restrukturirane informacije ili koje uključuju interakciju korisnika s pohranjenim informacijama) ⁹	1. Za pružanje usluga s dodanom vrijednošću potrebno se registrirati kod CRT-a. Usluge s dodanom vrijednošću iz inozemstva namijenjene državnom području Meksika mogu se preuzimati i isporučivati u Meksiku samo putem infrastrukture ili objekata koncesionara javne telekomunikacijske mreže. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge prijenosa radijskih i televizijskih signala (CPC 7524)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim kako je navedeno u 2.C.3. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

⁹ Usluge s dodanom vrijednošću ne obuhvaćaju usluge u čijoj se uspostavi, upravljanju ili iskorištavanju upotrebljava infrastruktura za prijenos u vlasništvu pružatelja usluge, osim ako pružatelj usluge ima odgovarajuću licenciju ili dozvolu da uspostavi i iskorištava javnu telekomunikacijsku mrežu ili da njome upravlja. One ne obuhvaćaju one usluge s dodanom vrijednošću za čije je pružanje potrebno ishoditi licencije i dozvole, uključujući, bez ograničenja, sljedeće usluge: glasovnu telefoniju, neovisno o tehnologiji koja se upotrebljava (VoIP) u modalitetima lokalne usluge; telefoniju na velikim udaljenostima; jednostavnu preprodaju zakupljenih privatnih vodova, mobilne telefonije, mobilne ili fiksne radiotelefonijske, kabelaške televizije, plaćene televizije na temelju mikrovalnog i satelitskog prijenosa; usluge osobnog poziva (paging); usluge kamionskog prijevoza; privatnu ili pomorsku radiokomunikaciju poput ograničenog radija; prijenos podataka; usluge videokonferencije i radiolokacije vozila.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
3. GRADITELJSTVO I SRODNE INŽENJERSKE USLUGE	
3.A. Opći građevinski radovi za zgrade	
– Stambene zgrade (CPC 5121 i 5122)	1. i 4. Bez obveze. 2. Bez obveze.* 3. Nema ograničenja.
– Nestambene zgrade (CPC 5124, 5127 i 5128)	1. i 4. Bez obveze. 2. Bez obveze.* 3. Nema ograničenja.
3.B. Opći građevinski radovi za niskogradnju	
Izgradnja u okviru radova urbanog razvoja (CPC 5131 i 5135)	1. Bez obveze. 2. Bez obveze.* 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Izgradnja industrijskih zgrada (CPC 52121) (osim elektrana i postrojenja za dovod nafte i naftnih derivata cjevovodima)	1. Bez obveze. 2. Bez obveze.* 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Ostali građevinski radovi (osim izgradnje u okviru pomorskih i riječnih radova, autocesta i prometnih radova te izgradnje tračnica) (CPC 52269)	1. Bez obveze. 2. Bez obveze.* 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
3.C. Završni građevinski radovi	
– Električne, vodovodne i odvodne instalacije u zgradama (osim telekomunikacijskih instalacija i drugih posebnih instalacija) (CPC 5161–5164)	1. Bez obveze. 2. Bez obveze.* 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
3.D. Ostalo	
– Posebni radovi, uključujući zemljane radove, izgradnju temelja, podzemna iskopavanja, podvodne radove, signalno-sigurnosne instalacije, rušenje, izgradnju postrojenja za proizvodnju pitke vode i pročišćavanje vode (osim bušotina za vađenje nafte, plina i vode) (CPC 511 i 515)	1. Bez obveze. 2. Bez obveze.* 3. Nema ograničenja, osim što je za usluge povezane s vizualnim i elektroničkim pomagalima za uzletno-sletne staze potrebno odobrenje Ministarstva komunikacija i prometa (Secretaría de Comunicaciones y Transportes). 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
4. USLUGE DISTRIBUCIJE	
4.A. Usluge posrednika u trgovini (CPC 621) (uključuje prodajne agente koji nisu dio plaćenog osoblja bilo kojeg konkretnog subjekta)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
4.B. Usluge veleprodaje	
– Veleprodaja neprehrambenih proizvoda, uključujući hranu za životinje (CPC 622) (osim goriva na osnovi nafte, ugljena, vatrenog oružja, naboja i streljiva)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge posrednikâ (CPC 62113–62118)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge veleprodaje hrane, pića i duhana (CPC 6222)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge veleprodaje (CPC 622)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
4.C. Usluge maloprodaje	
– Maloprodaja hrane, pića i duhana u specijaliziranih objektima (CPC 6310)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Maloprodaja prehrambenih proizvoda u supermarketima, samoposlužnim trgovinama i prodavaonicama (CPC 6310)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Maloprodaja neprehrambenih proizvoda u robnim kućama i prodavaonicama (CPC 632)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Maloprodaja motornih vozila, uključujući gume i rezervne dijelove (CPC 61112)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Maloprodaja neprehrambenih proizvoda u specijaliziranim objektima (CPC 6329) (osim maloprodaje ukapljenog plina kao goriva, drvenog ugljena, ugljena i drugih goriva koja nisu na bazi nafte, parafina, motornog goriva, goriva TVO, benzina i dizela, vatrenog oružja, naboja i streljiva)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Maloprodaja neprehrambenih proizvoda u specijaliziranim objektima (ograničeno na benzin i dizel) (CPC 6329)	1., 2. i 3. Nema ograničenja osim kako je navedeno u prilogima I. i II. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
4.D. Usluge franšize	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
5. USLUGE PRIVATNOG OBRAZOVANJA	
5.A. Usluge osnovnog obrazovanja (CPC 921)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja osim što je potrebno prethodno odobrenje Ministarstva javnog obrazovanja (Secretaría de Educación Pública) (dalje u tekstu „SEP”) ili regionalnog nadležnog tijela. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
5.B. Usluge srednjoškolskog obrazovanja (CPC 922)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja osim što je potrebno prethodno odobrenje SEP-a ili regionalnog nadležnog tijela. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
5.C. Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja osim što je potrebno prethodno odobrenje SEP-a ili regionalnog nadležnog tijela. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
5.D. Ostale usluge obrazovanja:	

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Jezično obrazovanje, posebno obrazovanje i komercijalno osposobljavanje (CPC 9290)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja osim što je potrebno prethodno odobrenje SEP-a ili regionalnog nadležnog tijela. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
6. USLUGE U PODRUČJU OKOLIŠA¹⁰	
6.A. Usluge u području otpadnih voda (CPC 9401)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
6.B. Dodatne usluge u području okoliša	
– Usluge uklanjanja otpadaka (CPC 9402)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Zaštita okolnog zraka i klime (CPC 9404)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

¹⁰ Razina raščlambe svakog podsektora ovog sektora tumači se u skladu sa zakonodavnim okvirom Meksika i možda nije u potpunosti u skladu s navedenom klasifikacijom CPC-a.

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Usluge ublažavanja buke (CPC 9405)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge zaštite prirode i krajolika (CPC 9406)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Ostale usluge u području zaštite okoliša (CPC 9409) (ograničeno na usluge procjene učinka na okoliš i savjetodavne usluge za usluge u području zaštite okoliša)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
6.C. Sanitarne usluge (CPC 94030)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
8. ZDRAVSTVENE USLUGE I SOCIJALNE USLUGE	
8.A. Usluge privatnih bolnica (CPC 9311)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
8.B. Ostale zdravstvene usluge	
– Pomoćne privatne usluge kliničkih laboratorija za uspostavu medicinske dijagnoze (CPC 93199)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Ostale pomoćne privatne usluge za liječenje (CPC 93191)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Laboratorijske usluge za zubne proteze (CPC 93123)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
9. TURISTIČKE USLUGE I USLUGE POVEZANE S PUTOVANJIMA	
9.A. Hotelijerske i ugostiteljske usluge	
– Hotelijerske usluge (CPC 6411)	1., 2. i 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge motela (CPC 6412)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Hrana i smještaj u prenoćistima i namještenim objektima (CPC 64192 i 64193)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Hosteli za mlade i privremeni kampovi (CPC 64194)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Kampovi za mobilne kuće (parkirališta za prikolice) (CPC 64195)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Ugostiteljske usluge (CPC 642)	1., 2. i 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Kabareti i noćni klubovi (CPC 6432)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Kantine, barovi i gostionice (CPC 6431)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
9.B. Usluge putničkih agencija i turoperatora (CPC 7471)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
9.C. Usluge turističkih vodiča (CPC 7472)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
9.D. Ostalo	
– Usluge toplica (CPC 97029) (ograničeno na privatne usluge u društvenim, rekreacijskim i sportskim centrima, sportskim klubovima, sportskim dvoranama, toplicama, bazenima, na sportskim terenima, u biljarskim, kuglačkim, konjičkim i biciklističkim klubovima) (osim najma plovila)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge opskrbe pripremljenom hranom i pićima izvan objekta (CPC 6423) (osim usluga u zrakoplovima i zračnim lukama)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Usluge barova sa zabavnim sadržajem (ograničeno na hotele i druga mjesta za smještaj)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge usluživanja pića bez zabavnog sadržaja (CPC 6431) (osim u hotelima, drugim mjestima za smještaj i drugim prijevoznim sredstvima)	1. Bez obveze.* 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim obveze posjedovanja dozvole za obavljanje te djelatnosti koju je izdalo središnje, regionalno ili lokalno nadležno tijelo. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
10. REKREACIJSKE, KULTURNE I SPORTSKE USLUGE (osim audiovizualnih usluga)	
10.A. Usluge zabavnog sadržaja (CPC 9619) (uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo i cirkusa)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
10.B. Usluge tiskovnih agencija (CPC 962)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
10.C. Knjižnice, arhivi, muzeji i druge kulturne usluge (CPC 963)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
10.D. Sportske i druge rekreacijske usluge (CPC 964)	
– Usluge organizacije sportskih događaja (CPC 96412)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge rada sportskih objekata (CPC 96413)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Ostale sportske usluge (CPC 96419) (ograničeno na usluge koje pružaju škole za sport i igre)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Usluge promidžbe sportskih događanja (CPC 96411)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
11. PROMETNE USLUGE	
11.A. Usluge pomorskog prijevoza	
– Međunarodni prijevoz (tereta i putnika) (CPC 7211 i 7212) (osim kabotažnog prijevoza)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Popratne usluge u vodnom prijevozu (CPC 745) (uključuje upravljanje pristaništima i njihovo održavanje; utovar i istovar plovila s kopna; rukovanje teretom u pomorskom prijevozu; upravljanje molovima i njihovo održavanje; čišćenje plovila; manipulaciju teretom; prekrcaj tereta između brodova i kamiona, vlakova, cjevovoda i pristaništa; te poslovanje terminala na obali)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Popratne usluge u vodnom prijevozu (CPC 745) (ograničeno na upravljanje morskim lukama, jezera i rijeke)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge utovara i istovara pomorskog tereta	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Usluge pohrane i skladištenja (CPC 742) (osim općih carinskih skladišta)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge kontejnerske stanice i terminala	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge pomorskih agencija	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge otpreme pomorskog tereta	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge održavanja i popravka plovila	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
11.C. Usluge zračnog prijevoza	
(e) Popratne usluge u zračnom prijevozu	
– Usluge upravljanja zračnim lukama i heliodromima	1. Bez obveze. 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim što je za upravljanje zračnom lukom potrebna koncesija Ministarstva komunikacija i prometa (Secretaría de Comunicaciones y Transportes). 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
11.E. Usluge željezničkog prometa	
(c) Usluge guranja ili tegljenja (CPC 7113)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(e) Popratne usluge u željezničkom prijevozu (CPC 743)	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
11.F. Usluge cestovnog prometa	
(d) Održavanje i popravak opreme za cestovni prijevoz	
– Usluge održavanja i popravka motornih vozila (CPC 6112 i 8867)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Ostale potporne usluge u cestovnom prijevozu (CPC 74490) (ograničeno na glavne autobusne i kamionske terminale te autobusne i kamionske postaje)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
(e) Popratne usluge u cestovnom prijevozu (CPC 744) (ograničeno na usluge upravljanja cestama, mostovima i pomoćnim uslugama)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
11.G. Prijevoz cjevovodima	
(b) Prijevoz ostale robe (CPC 7139) (ograničeno na neenergetske cjevovode)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
11.H. Pomoćne usluge u svim vrstama prijevoza	
– Usluge mosnih vaga za potrebe prijevoza (CPC 7490)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Popratne usluge u zračnom prijevozu	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
11.I. Ostale usluge prijevoza	

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Prijevoz tramvajem (CPC 71211)	1. Bez obveze. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Prijevoz podzemnom željeznicom (CPC 71211)	1. Bez obveze osim kako je navedeno u horizontalnim obvezama. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge najma vozila za prijevoz komercijalnog tereta s rukovateljem (CPC 7124)	1. Bez obveze osim kako je navedeno u horizontalnim obvezama. 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
12. OSTALE USLUGE	
– Usluge popravka obuće i proizvoda od kože (CPC 63301)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge popravka električnih aparata za kućanstvo (CPC 63302)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Usluge popravka satova i nakita (CPC 63303)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Popravak i čišćenje pokrivala za glavu (CPC 63304)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge popravka bicikla (CPC 63309)	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Usluge bravara (CPC 63309)	1. i 2. Nema ograničenja. 3. Nema ograničenja, osim što regionalna i lokalna nadležna tijela izdaju odobrenja za pružanje tih usluga. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
13. POLJOPRIVREDA, OBJAVLJIVANJE, PROIZVODNJA	
– Poljoprivreda, lov, šumarstvo i usluge povezane s poljoprivredom, lovom i šumarstvom (ISIC Rev. 3.1 – 01, 02; (CPC 881).	1. Bez obveze.* 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1. – 15 do 21);	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Objavljivanje, tiskanje i reprodukcija snimljenog materijala (ograničeno na ISIC Rev 3.1. – 2212.; CMAP 342001)	1. Bez obveze. 2. Bez obveze.* 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1. 24 do 28);	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Proizvodnja (ISIC Rev. 3.1. – od 24 do 28, od 30 do 37).	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Vađenje ugljena i lignita; vađenje treseta (ISIC Rev. 3.1. – 10.;	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Rudarenje metalnih ruda (ISIC Rev 3.1. – 13.;	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

Sektor ili podsektor	Ograničenja u pristupu tržištu
– Ostalo rudarstvo i vađenje (ISIC Rev. 3.1. – 14.;	1., 2. i 3. Nema ograničenja. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
14. ENERGETIKA	
– Istraživanje i proizvodnja nafte i drugih ugljikovodika – Prijevoz, obrada, rafiniranje, prerada, skladištenje, distribucija, kompresija, ukapljivanje, dekompresija, uplinjavanje, prodaja javnosti i komercijalizacija ugljikovodika, naftnih derivata i petrokemikalija, kao i korisnicima tih proizvoda i usluga.	1., 2. i 3. Nema ograničenja osim kako je navedeno u prilogima I. i II. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).
– Električna energija	1., 2. i 3. Nema ograničenja osim kako je navedeno u prilogima I. i II. 4. Bez obveze osim kako je navedeno u poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe).

* Bez obveze zbog tehničke neizvedivosti.

** Navedene usluge čine samo dio ukupnog broja aktivnosti obuhvaćenih odgovarajućim kodom CPC-a.

*** Navedena usluga dio je šireg koda CPC-a dodanog na drugom mjestu na popisu.

OBVEZE U POGLEDU PRISTUPA TRŽIŠTU

RASPORED MEKSIKA

Ograničenja primjenjiva na razinu nižu od središnje razine

Namjerno ostavljeno prazno

POSLOVNI POSJETITELJI ZA POTREBE ULAGANJA, OSOBE PREMJEŠTENE UNUTAR
DRUŠTVA, ULAGATELJI I POSLOVNI POSJETITELJI U KRATKOROČNOM POSJETU

NAPOMENE S OBJAŠNJENJEM

1. Popisom stranke uz ovaj Prilog utvrđuju se obveze koje ta stranka preuzima u skladu s člancima 12.4. (Poslovni posjetitelji za potrebe ulaganja, osobe premještene unutar društva i ulagatelji) i 12.5. (Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu).
2. Obveze iz članka 12.4. (Poslovni posjetitelji za potrebe ulaganja, osobe premještene unutar društva i ulagatelji) stavaka 3. i 4. i članka 12.5. (Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu) ne primjenjuju se na postojeće nesukladne mjere navedene na popisu stranke uz ovaj Prilog, u mjeri u kojoj su nesukladne.
3. Mjera navedena na popisu stranke uz ovaj Prilog može se zadržati, odmah obnoviti ili izmijeniti pod uvjetom da se izmjenom ne smanjuje sukladnost mjere s obvezama iz članka 12.4. (Poslovni posjetitelji za potrebe ulaganja, osobe premještene unutar društva i ulagatelji) stavaka 3. i 4. i članka 12.5. (Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu) kakva je bila neposredno prije izmjene¹.

¹ Ovaj se stavak ne primjenjuje na nesukladne mjere Ujedinjene Kraljevine.

4. Obveze u pogledu poslovnih posjetitelja za potrebe ulaganja, osoba premještenih unutar društva, ulagatelja i poslovnih posjetitelja u kratkoročnom posjetu ne primjenjuju se ako je namjera ili učinak njihove privremene prisutnosti umiješati se u ili na drugi način utjecati na ishod bilo kakvog spora ili pregovora o radu ili upravljanju.
5. Ako nisu preuzete obveze u skladu s poglavljem 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe), i dalje se primjenjuju zakoni i propisi stranaka povezani s ulaskom i privremenim boravkom, među ostalim i oni koji se odnose na trajanje boravka.
6. Neovisno o poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe) i dalje se primjenjuju zakoni i propisi stranaka povezani sa zapošljavanjem i mjerama socijalne sigurnosti, među ostalim i oni koji se odnose na minimalne plaće i kolektivne sporazume o plaćama.
7. Na popis stranke nisu uvrštene mjere povezane s kvalifikacijskim zahtjevima i postupcima, tehničkim normama te zahtjevima i postupcima za izdavanje dozvola koje ne čine ograničenje nacionalnog tretmana u smislu članka 10.7. (Nacionalni tretman) ili 11.6. (Nacionalni tretman), ili ograničenje pristupa tržištu u smislu članka 10.6. (Pristup tržištu) ili 11.4. (Pristup tržištu). Te mjere, kao što su zahtjev za pribavljanje dozvole, obveze univerzalne usluge, zahtjev za priznanje kvalifikacija u reguliranim sektorima, zahtjev za polaganje posebnih ispita, koji može obuhvaćati jezične ispite, te svi nediskriminirajući zahtjevi prema kojima se određene djelatnosti ne smiju izvršavati u zaštićenim zonama ili područjima primjenjuju se u svakom slučaju, čak i ako nisu navedene.

8. Na popisu Europske unije upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

AT Austrija

BE Belgija²

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

² Za potrebe rezervi u Belgiji središnjom razinom vlasti obuhvaćene su savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti.

EU	Europska unija, uključujući sve njezine države članice
FI	Finska ³
FR	Francuska
HR	Hrvatska
HU	Mađarska
IE	Irska
IT	Italija
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
MT	Malta
NL	Nizozemska

³ Za potrebe rezervi u Finskoj regionalna razina vlasti znači Ålandski otoci.

PL	Poljska
PT	Portugal
RO	Rumunjska
SE	Švedska
SI	Slovenija
SK	Slovačka

9. Podrazumijeva se da obveza odobravanja nacionalnog tretmana za Europsku uniju ne uključuje obvezu proširenja tretmana odobrenog u određenoj državi članici fizičkim osobama ili poduzećima druge države članice na fizičke osobe ili poduzeća iz Meksika u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU”) ili s bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim ugovorom, uključujući njezinu provedbu u državama članicama. U skladu s UFEU-om takav se tretman odobrava samo poduzećima osnovanima ili organiziranim u skladu s pravom neke države članice čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji, uključujući poduzeća koja su osnovana u Europskoj uniji i koja posjeduju ili njima upravljaju fizičke osobe ili poduzeća iz Meksika.

POSLOVNI POSJETITELJI ZA POTREBE ULAGANJA, OSOBE PREMJEŠTENE UNUTAR
DRUŠTVA I POSLOVNI POSJETITELJI U KRATKOROČNOM POSJETU

POPIS EU-a

1. Poslovni posjetitelji za potrebe ulaganja

IV-EU-1 Svi sektori	U AT i CZ: poslovni posjetitelji za potrebe ulaganja moraju biti zaposleni u poduzeću koje nije neprofitna organizacija. U SK: poslovni posjetitelji za potrebe ulaganja moraju biti zaposleni u poduzeću koje nije neprofitna organizacija. Obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. U CY: dopušteno trajanje boravka: najviše 90 dana u bilo kojem razdoblju od 12 mjeseci. Poslovni posjetitelji moraju biti zaposleni u poduzeću koje nije neprofitna organizacija.
------------------------	---

2. Osobe premještene unutar društva

IV-EU-2 Svi sektori	U EU: osobe premještene unutar društva moraju biti zaposlene u poduzeću stranke ili partneri u poduzeću stranke najmanje godinu dana. Moraju boraviti izvan područja EU-a u trenutku podnošenja zahtjeva za dozvolu za osobu premještenu unutar društva. U EU: pri procjeni specijaliziranog znanja specijalista uzima se u obzir znanje specifično za poduzeće, ima li ta osoba visoki stupanj stručne osposobljenosti, uključujući odgovarajuće stručno iskustvo, za vrstu posla ili djelatnosti koja zahtijeva specifično tehničko znanje i njezino moguće članstvo u ovlaštenoj strukovnoj udruzi. U EU: pripravnici moraju biti plaćeni za vrijeme premještaja. U AT, CZ i SK: osobe premještene unutar društva moraju biti zaposlene u poduzeću koje nije neprofitna organizacija. U CY: broj stranih fizičkih osoba koje su zaposlene u poduzeću u CY ne smije premašiti 10 % prosječnog godišnjeg broja građana EU-a zaposlenih u predmetnom poduzeću u CY. Kad je riječ o malim i srednjim poduzećima, broj stranog osoblja u okviru ove kategorije može podlijegati odobrenju. U FI: rukovodeće osoblje mora biti zaposleno u poduzeću koje nije neprofitna organizacija. U HU: fizičke osobe koje su bile partner u poduzeću ne mogu se premještati kao osobe premještene unutar društva. U LT: najdulje trajanje boravka: tri godine.
------------------------	---

3. Poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu

IV-EU-3 Sve djelatnosti navedene u nastavku	U EU: dopušteno trajanje boravka: najviše 90 dana u bilo kojem šestomjesečnom razdoblju. U CY, DK i HR: ako poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu pružaju uslugu na državnom području CY, DK ili HR, potrebni su radna dozvola i ispitivanje gospodarskih potreba. U LV: za obavljanje poslova ili djelatnosti na temelju ugovora potrebna je radna dozvola. U MT: Obvezna je radna dozvola. Ne provodi se ispitivanje gospodarskih potreba. U SK: za pružanje usluge na državnom području SK dulje od sedam dana u jednom mjesecu ili 30 dana u jednoj kalendarskoj godini obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba.
IV-EU-4 Prodavatelji robe i usluga	U AT i CY: za aktivnosti koje traju dulje od sedam dana u jednom mjesecu ili 30 dana u jednoj kalendarskoj godini obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. U FI: fizičke osobe moraju pružati usluge kao zaposlenici poduzeća smještenog na državnom području druge stranke.

IV-EU-5 Ugraditelji i održavatelji	U AT: Obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba. Ispitivanja gospodarskih potreba oslobođene su fizičke osobe koje osposobljavaju radnike da pružaju usluge i koje posjeduju specijalizirano znanje. U BE: za aktivnosti koje traju dulje od osam dana obvezna je radna dozvola. Radna dozvola uvijek je obvezna za građevinski sektor. U CZ: za aktivnosti koje traju dulje od sedam dana u jednom mjesecu ili 30 dana u jednoj kalendarskoj godini obvezna je radna dozvola. U DE: ugraditelji i održavatelji zaposlenici su pravne osobe stranke koja pruža uslugu. U DK: ugraditelji i održavatelji trebaju biti zaposleni u društvu koje isporučuje uvezeni proizvod i to ih društvo treba plaćati. Ako su zaposleni u drugom društvu, društvo koje isporučuje proizvod mora potpisati ugovor s tim društvom o ugradnji proizvoda. Kategorija ugraditelja i održavatelja ne obuhvaća opće građevinske radove i radove povezane s građevinom. U EE: ugraditelji i održavatelji moraju kao takvi biti zaposleni u pravnoj osobi koja isporučuje robu ili pruža uslugu najmanje godinu dana neposredno prije datuma podnošenja zahtjeva za ulazak te moraju imati najmanje tri godine relevantnog radnog iskustva stečenog nakon punoljetnosti.
--	--

U ES: ugraditelji i održavatelji moraju kao takvi biti zaposleni u pravnoj osobi koja isporučuje robu ili uslugu ili u društvu kćeri grupe najmanje tri mjeseca neposredno prije datuma podnošenja zahtjeva za ulazak te moraju imati najmanje tri godine relevantnog radnog iskustva, ako je primjenjivo, stečenog nakon punoljetnosti. Pristup odobren ugraditeljima i održavateljima prema odredbama ovog Sporazuma odnosi se samo na uslužnu djelatnost koja je predmet ugovora i ne daje pravo na upotrebu stručnog naziva. Broj osoba obuhvaćenih ugovorom o uslugama ne smije biti veći nego što je potrebno za izvršenje ugovora, kako se može zahtijevati nacionalnim zakonima, propisima ili drugim pravnim zahtjevima.

U FI: Ovisno o djelatnosti, može biti obvezna boravišna dozvola.

U NL: Obvezna je radna dozvola, uključujući ispitivanje gospodarskih potreba.

U SE: obvezna je radna dozvola, osim za i. osobe koje sudjeluju u osposobljavanju, ispitivanju, pripremi ili dovršavanju isporuka ili u sličnim aktivnostima u okviru poslovne transakcije ili ii. instalatere ili tehničke instruktore u vezi s hitnom instalacijom ili popravkom strojeva do dva mjeseca, u kontekstu hitne situacije. Ne provodi se ispitivanje gospodarskih potreba.

U SI: za pružanje usluga koje traje dulje od 14 dana odjednom potrebna je jedinstvena boravišna i radna dozvola.

POSLOVNI POSJETITELJI ZA POTREBE ULAGANJA, OSOBE PREMJEŠTENE UNUTAR
DRUŠTVA, ULAGATELJI I POSLOVNI POSJETITELJI U KRATKOROČNOM POSJETU

POPIS MEKSIKA

Poslovni posjetitelji za potrebe ulaganja i poslovni posjetitelji u kratkoročnom posjetu

1. Za potrebe ove kategorije:
 - (a) „poslovne djelatnosti” znači one legitimne djelatnosti komercijalne prirode koje su stvorene i koje se obavljaju kako bi se ostvarila dobit na tržištu. To ne uključuje mogućnost zapošljavanja, privremenog ili stalnog boravka, primanja plaće ili bilo kakve naknade od nekog izvora rada koji se nalazi na državnom području Meksika;
 - (b) „poslovna osoba” je državljanin države članice Europske unije koji ulazi na državno područje Meksika bez namjere stjecanja privremenog ili stalnog boravka kako bi:
 - i. komercijalno trgovao robom ili pružao usluge;

- ii. pokrenuo ili razvio ulaganje stranog kapitala ili upravljao njime;
- iii. ostvario poslovne kontakte i pregovarao u svrhu prodaje robe i usluga ili obavljanja sličnih djelatnosti;
- iv. pružao specijalizirane usluge ugradnje, popravka, održavanja, nadzora ili osposobljavanja radnika, koje su prethodno dogovorene ili uzete u obzir u ugovoru o prijenosu tehnologije, patentima i žigovima, prodaji komercijalne ili industrijske opreme ili strojeva, ili u okviru bilo kojeg drugog proizvodnog postupka za poduzeće osnovano na državnom području stranke za vrijeme trajanja ugovora o jamstvu, postupka prodaje ili pružanja usluge;
- v. prisustvovao skupštinama ili sastancima upravnog odbora poduzeća s poslovnim nastanom u Meksiku; ili
- vi. promicao robu ili usluge, savjetovao klijente, primao narudžbe, pregovarao o ugovorima te prisustvovao, izlagao ili sudjelovao na kongresima, sajmovima, konvencijama i sličnim događanjima.

2. Sama činjenica da Meksiko poslovnoj osobi odobrava privremeni ulazak u skladu s poglavljem 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe) ne tumači se tako da ta osoba ne mora ispuniti primjenjive zahtjeve za izdavanje dozvola ili druge zahtjeve, uključujući sve obvezne kodekse ponašanja, da bi obavljala određenu profesiju ili na neki drugi način obavljala poslovnu djelatnost.

3. Popis rezervi

Sektor ili podsektor	Uvjeti i ograničenja (uključujući trajanje boravka)
Svi sektori	Meksiko za potrebe privremenog ulaska odobrava boravak do 180 dana.

Osobe premještene unutar društva

1. Za potrebe ove kategorije:

(a) „izvršne aktivnosti” znači organizacijske aktivnosti u okviru kojih osoba ima sljedeće odgovornosti:

- i. upravljanje poduzećem, upravljanje dijelom poduzeća ili vršenje relevantne funkcije u poduzeću;
- ii. utvrđivanje politika i određivanje ciljeva poduzeća; ili
- iii. izvješćivanje glavnom direktoru, upravnom odboru ili dioničarima poduzeća i podlijevanje njihovu nadzoru;

(b) „rukovodeće aktivnosti” znači organizacijske aktivnosti u okviru kojih osoba ima sljedeće odgovornosti:

- i. vođenje poduzeća ili vršenje ključne funkcije u poduzeću;
- ii. nadzor i kontrola rada drugog nadzornog, stručnog ili rukovodećeg osoblja;

iii. vršenje funkcija na višoj razini u organizacijskoj hijerarhiji; ili

iv. izvršavanje radnji povezanih sa svakodnevnim vršenjem funkcije za koju ta osoba ima ovlasti;

(c) „specijalističke aktivnosti” znači aktivnosti koje uključuju specijalizirano znanje o proizvodima ili uslugama poduzeća i njihovoj primjeni na međunarodnim tržištima ili naprednu razinu stručnog znanja ili znanja o procesima i postupcima poduzeća.

2. Popis rezervi

Sektor ili podsektor	Uvjeti i ograničenja (uključujući trajanje boravka)
Svi sektori	Meksiko za potrebe privremenog ulaska odobrava boravak od godine dana, koji se može tripot produjiti za po godinu dana. Meksiko odobrava privremeni ulazak i boravak bračnim drugovima osoba iz Europske unije premještenih unutar društva. Meksiko bračnim drugovima osoba iz Europske unije premještenih unutar društva izdaje radnu dozvolu ako prethodno dobiju ponudu za posao u skladu s meksičkim pravom.

Ulagачi

Popis rezervi

Sektor ili podsektori	Uvjeti i ograničenja (uključujući trajanje boravka)
Svi sektori	Meksiko za potrebe privremenog ulaska odobrava boravak od godine dana, koji se može tripot produjiti za po godinu dana. Meksiko odobrava privremeni ulazak i boravak bračnim drugovima ulagatelja iz Europske unije. Meksiko bračnim drugovima ulagatelja iz Europske unije izdaje radnu dozvolu ako prethodno dobiju ponudu za posao u skladu s meksičkim pravom.

UGOVORNI PRUŽATELJI USLUGA I NEOVISNI STRUČNJACI

NAPOMENE S OBJAŠNJENJEM

1. Popisom stranke uz ovaj Prilog utvrđuju se obveze koje ta stranka preuzima u skladu s člancima 12.6. (Ugovorni pružatelji usluga) i 12.7. (Neovisni stručnjaci).
2. Za potrebe ovog Priloga „CPC” znači brojevi Središnje klasifikacije proizvoda kako ih je utvrdio Statistički ured Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 77, privremena Središnja klasifikacija proizvoda, 1991.
3. Popis stranke sastoji se od sljedećih elemenata:
 - (a) prvog stupca u kojem se navodi sektor ili podsektor u kojem se preuzimaju obveze u pogledu ugovornih pružatelja usluga ili neovisnih stručnjaka; i
 - (b) drugog stupca u kojem se opisuju primjenjiva ograničenja. „Bez obveze” znači da nema obveza.

4. Stranke ne preuzimaju nikakve obveze za ugovorne pružatelje usluga i neovisne stručnjake u području gospodarskih djelatnosti koje nisu uvrštene na popis u ovom Prilogu.
5. Obveze u pogledu ugovornih pružatelja usluga i neovisnih stručnjaka ne primjenjuju se ako je namjera ili učinak njihove privremene prisutnosti umiješati se u ili na drugi način utjecati na ishod bilo kakvog spora ili pregovora o radu ili upravljanju.
6. Ako nisu preuzete obveze u skladu s poglavljem 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe), i dalje se primjenjuju zakoni i propisi stranaka povezani s ulaskom i privremenim boravkom, među ostalim i oni koji se odnose na trajanje boravka.
7. Neovisno o poglavlju 12. (Privremena prisutnost fizičkih osoba u poslovne svrhe) i dalje se primjenjuju zakoni i propisi stranaka povezani sa zapošljavanjem i mjerama socijalne sigurnosti, među ostalim i oni koji se odnose na minimalne plaće i kolektivne sporazume o plaćama.
8. Na popis stranke nisu uvrštene mjere povezane s kvalifikacijskim zahtjevima i postupcima, tehničkim normama te zahtjevima i postupcima za izdavanje dozvola koje ne čine ograničenje nacionalnog tretmana u smislu članka 10.7. (Nacionalni tretman) ili 11.6. (Nacionalni tretman), ili ograničenje pristupa tržištu u smislu članka 10.6. (Pristup tržištu) ili 11.4. (Pristup tržištu). Te mjere, kao što su zahtjev za pribavljanje dozvole, obveze univerzalne usluge, zahtjev za priznanje kvalifikacija u reguliranim sektorima, zahtjev za polaganje posebnih ispita, koji može obuhvaćati jezične ispite, te svi nediskriminirajući zahtjevi prema kojima se određene djelatnosti ne smiju izvršavati u zaštićenim zonama ili područjima primjenjuju se u svakom slučaju, čak i ako nisu navedene.

9. U onim sektorima u kojima Europska unija primjenjuje ispitivanja gospodarskih potreba, njihov glavni kriterij bit će procjena odgovarajućeg stanja na tržištu u državi članici ili regiji u kojoj će se usluga pružati, među ostalim u odnosu na broj postojećih pružatelja usluga i utjecaj na njih.

10. Na popisu Europske unije upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

AT Austrija

BE Belgija¹

BG Bugarska

UPU Ugovorni pružatelji usluga

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

¹ Za potrebe rezervi u Belgiji središnjom razinom vlasti obuhvaćene su savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti.

DK	Danska
EE	Estonija
EEA	Europski gospodarski prostor
EL	Grčka
ES	Španjolska
EU	Europska unija, uključujući sve njezine države članice
FI	Finska ²
FR	Francuska
HR	Hrvatska
HU	Mađarska
IE	Irska
NS	Samostalni djelatnici

² Za potrebe rezervi u Finskoj regionalna razina vlasti znači Ålandski otoci.

IT	Italija
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
MT	Malta
NL	Nizozemska
PL	Poljska
PT	Portugal
RO	Rumunjska
SE	Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

11. Podrazumijeva se da obveza odobravanja nacionalnog tretmana za Europsku uniju ne uključuje obvezu proširenja tretmana odobrenog u određenoj državi članici fizičkim osobama ili poduzećima druge države članice na fizičke osobe ili poduzeća iz Meksika u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU”) ili s bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim ugovorom, uključujući njezinu provedbu u državama članicama. U skladu s UFEU-om takav se tretman odobrava samo poduzećima osnovanima ili organiziranim u skladu s pravom neke države članice čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji, uključujući poduzeća koja su osnovana u Europskoj uniji i koja posjeduju ili njima upravljaju fizičke osobe ili poduzeća iz Meksika.

UGOVORNI PRUŽATELJI USLUGA I NEOVISNI STRUČNJACI

POPIS EU-a

Ugovorni pružatelji usluga (UPU)

1. Podložno uvjetima iz stavka 2. i popisu rezervi iz stavka 9. EU preuzima obveze u skladu s člankom 12.6. (Ugovorni pružatelji usluga) u pogledu te kategorije u sljedećim sektorima i podsektorima:

- (a) pravne usluge³;
- (b) računovodstvene i knjigovodstvene usluge;
- (c) usluge poreznog savjetovanja;
- (d) arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture;
- (e) inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva;

³ Na ovaj Prilog primjenjuje se i rezerva za pravne usluge navedene u prilogima I. ili II. države članice za nacionalno pravo kao da obuhvaća pravo EU-a i države članice.

- (f) računalne i srodne usluge;
- (g) usluge istraživanja i razvoja;
- (h) usluge oglašavanja;
- (i) usluge savjetovanja u pogledu upravljanja;
- (j) usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja;
- (k) usluge tehničkog ispitivanja i analize;
- (l) srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja;
- (m) održavanje i popravak opreme u okviru ugovora o uslugama nakon prodaje ili najma;
- (n) usluge pismenog prevođenja;
- (o) građevinske usluge;
- (p) usluge istraživanja lokacije;

- (q) usluge visokog obrazovanja;
- (r) usluge u području okoliša; i
- (s) usluge putničkih agencija i turoperatora.

2. UPU mora ispuniti sljedeće uvjete:

- (a) fizičke osobe moraju pružati uslugu privremeno kao zaposlenici poduzeća koje je dobilo ugovor o pružanju usluga za razdoblje od najdulje 12 mjeseci;
- (b) fizičke osobe koje ulaze u EU moraju pružati te usluge kao zaposlenici poduzeća koje pruža usluge najmanje godinu dana neposredno prije datuma podnošenja zahtjeva za ulazak u EU; nadalje, fizičke osobe na dan podnošenja zahtjeva za ulazak u EU moraju imati najmanje tri godine radnog iskustva⁴ u sektoru djelatnosti koji je predmet ugovora;
- (c) fizičke osobe koje ulaze u EU moraju imati:
 - i. sveučilišnu diplomu ili dokaz o kvalifikaciji kojim se potvrđuje jednakovrijedna razina znanja⁵; i

⁴ Stečeno nakon punoljetnosti.

⁵ Ako diploma ili dokaz o kvalifikaciji nisu stečeni u državi članici u kojoj se pruža usluga, ta država članica može ocijeniti jesu li jednakovrijedni sveučilišnoj diplomi koja se zahtijeva na njezinu državnom području.

- ii. stručne kvalifikacije za obavljanje djelatnosti ako se to zahtijeva pravom države članice u kojoj se usluga pruža;
 - (d) fizičke osobe ne smiju primati nikakvu drugu naknadu za pružanje usluga na području EU-a osim naknade koju im plaća poduzeće koje ih zapošljava; i
 - (e) broj osoba obuhvaćenih ugovorom o uslugama ne smije biti veći nego što je potrebno za izvršenje ugovora, kako se može zahtijevati pravom države članice u kojoj se usluga pruža.
3. Pristup odobren u skladu s člankom 12.6. (Ugovorni pružatelji usluga) odnosi se samo na uslužnu djelatnost koja je predmet ugovora i ne daje pravo na upotrebu stručnog naziva države članice u kojoj se usluga pruža.
4. Dopušteno trajanje boravka ugovornih pružatelja usluga ne može biti dulje od ukupno 12 mjeseci, pri čemu su moguća produljenja prema diskrecijskoj ocjeni EU-a i njegovih država članica u bilo kojem 24-mjesečnom razdoblju ili dok traje ugovor, ovisno o tome što je kraće.

Neovisni stručnjaci (NS)

5. Podložno uvjetima iz stavka 6. i popisu rezervi iz stavka 9. EU preuzima obveze u skladu s člankom 12.7. (Neovisni stručnjaci) u pogledu te kategorije u sljedećim sektorima i podsektorima:

- (a) pravne usluge⁶;
- (b) arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture;
- (c) inženjerske usluge i usluge integriranog inženjerstva;
- (d) računalne i srodne usluge;
- (e) usluge savjetovanja u pogledu upravljanja;
- (h) usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja; i
- (i) usluge pismenog prevođenja.

⁶ Na ovaj Prilog primjenjuje se i rezerva za pravne usluge opisane u prilogima I. ili II. države članice za nacionalno pravo kao da obuhvaća pravo EU-a i države članice.

6. NS mora ispuniti sljedeće uvjete:

- (a) fizičke osobe moraju pružati uslugu privremeno kao samozaposlene osobe s poslovnim nastanom u Meksiku i moraju imati ugovor o pružanju usluga za razdoblje od najdulje 12 mjeseci;
- (b) fizičke osobe koje ulaze u EU na dan podnošenja zahtjeva za ulazak u EU moraju imati najmanje šest godina radnog iskustva u sektoru djelatnosti koja je predmet ugovora;
- (c) fizičke osobe koje ulaze u EU moraju imati:
 - i. sveučilišnu diplomu ili dokaz o kvalifikaciji kojim se potvrđuje jednakovrijedna razina znanja⁷; i
 - ii. stručne kvalifikacije za obavljanje djelatnosti ako to zahtijeva država članica u kojoj se usluga pruža.

7. Pristup odobren u skladu s člankom 12.7. (Neovisni stručnjaci) odnosi se samo na uslužnu djelatnost koja je predmet ugovora i ne daje pravo na upotrebu stručnog naziva države članice u kojoj se usluga pruža.

⁷ Ako diploma ili dokaz o kvalifikaciji nisu stečeni u državi članici u kojoj se pruža usluga, ta država članica može ocijeniti jesu li jednakovrijedni sveučilišnoj diplomi koja se zahtijeva na njezinu državnom području.

8. Dopušteno trajanje boravka neovisnih stručnjaka ne može biti dulje od ukupno 12 mjeseci, pri čemu su moguća produljenja prema diskrecijskoj ocjeni EU-a i njegovih država članica u bilo kojem 24-mjesečnom razdoblju ili dok traje ugovor, ovisno o tome što je kraće.

9. Popis rezervi

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
V-EU-1 EU – svi sektori	Trajanje boravka U AT: najdulje trajanje boravka za UPU i NS ne može biti dulje od ukupno šest mjeseci u bilo kojem razdoblju od 12 mjeseci ili dulje od vremena trajanja ugovora, ovisno o tome što je kraće. U CY: najdulje trajanje boravka za UPU i NS iznosi šest mjeseci i može se obnoviti jednom za dodatno razdoblje od šest mjeseci ili za vrijeme trajanja ugovora, ovisno o tome što je kraće. U BE, CZ, LT, MT i PT: najdulje trajanje boravka za UPU i NS ne može biti dulje od 12 uzastopnih mjeseci ili od vremena trajanja ugovora, ovisno o tome što je kraće.
V-EU-2 Usluge pravnog savjetovanja u vezi s međunarodnim javnim pravom i stranim pravom (CPC 861 (dio))	UPU: U BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. NS: U BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
V-EU-3 Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 86212 osim revizorskih usluga, 86213, 86219 i 86220)	UPU: U BG, CZ, CY, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba.
V-EU-4 Usluge oporezivanja (CPC 863) ⁸	UPU: U BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U PT: bez obveze.
V-EU-5 arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture (CPC 8671 i 8674)	UPU: U AT (samo usluge planiranja): Ispitivanje gospodarskih potreba. U BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U FI: fizičke osobe moraju dokazati da posjeduju posebno znanje relevantno za uslugu koja se pruža. NS: U AT (samo usluge planiranja): Ispitivanje gospodarskih potreba. U BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U FI: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebno znanje relevantno za uslugu koja se pruža.

⁸ Ne uključuju usluge pravnog savjetovanja i usluge pravnog zastupanja u poreznim pitanjima, koje su razvrstane u usluge pravnog savjetovanja u skladu s međunarodnim javnim pravom i pravom matične zemlje.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
V-EU-6 Inženjerske usluge i integrirane inženjerske usluge (CPC 8672 i 8673)	UPU: U AT (samo usluge planiranja): Ispitivanje gospodarskih potreba. U BG, CZ, DE, LT, LV, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U FI: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebno znanje relevantno za uslugu koja se pruža. U HU: Ispitivanje gospodarskih potreba. NS: U AT (samo usluge planiranja): Ispitivanje gospodarskih potreba. U BE, BG, CZ, DK, ES, IT, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U FI: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebno znanje relevantno za uslugu koja se pruža. U HU: Ispitivanje gospodarskih potreba.
V-EU-7 Računalne i srodne usluge (CPC 84)	UPU: U AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U FI: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebno znanje relevantno za uslugu koja se pruža. NS: U AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U FI: fizička osoba mora dokazati da posjeduje posebno znanje relevantno za uslugu koja se pruža. U HR: bez obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
V-EU-8 Usluge istraživanja i razvoja (CPC 851, 852 osim usluga psihologa ⁹ i 853)	UPU: EU osim u NL i SE: zahtijeva se sporazum o gostovanju s odobrenom istraživačkom organizacijom ¹⁰ . U CZ, DK, SK: Ispitivanje gospodarskih potreba.
V-EU-9 Usluge promidžbe (CPC 871)	UPU: U AT, BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba.
V-EU-10 Usluge savjetovanja u pogledu upravljanja (CPC 865)	UPU: U AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. NS: U AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba.
V-EU-11 Usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja (CPC 866)	UPU: U AT, BG, CY, CZ, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca. U HU: ispitivanje gospodarskih potreba, osim za usluge arbitraže i mirenja (CPC 86602), u kojem slučaju vrijedi sljedeće: bez obveze.

⁹ Dio CPC-a 85201 koji se nalazi u okviru medicinskih i stomatoloških usluga.

¹⁰ Za sve države članice osim DK, suglasnost istraživačkoj organizaciji i sporazum o gostovanju ispunjavaju uvjete utvrđene u skladu s Direktivom (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova au pair (SL EU L 132, 21.5.2016., str. 21.).

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
V-EU-12 Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)	UPU: U AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: Ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak UPU-a do tri mjeseca.
V-EU-13 Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)	UPU: U AT, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U BG: bez obveze. U DE (javno imenovani geodeti): bez obveze. U FR: (geodetske djelatnosti koje se odnose na utvrđivanje prava vlasništva i zemljišnog prava): bez obveze.
V-EU-14 Održavanje i usluge popravka metalnih proizvoda, (neuredskih) strojeva, (neprijevozne i neuredske) opreme te osobnih i kućanskih artikala ¹¹ u okviru ugovora o uslugama nakon prodaje ili najma (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 i 8866)	UPU: U AT, BG, CZ, CY, DE, DK, HU, IE, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U FI: bez obveze osim u okviru ugovora o uslugama nakon prodaje ili najma, kad je trajanje boravka ograničeno na šest mjeseci. Održavanje i popravak osobnih i kućanskih artikala (CPC 633): Ispitivanje gospodarskih potreba.

¹¹ Usluge održavanja i popravka uredskih strojeva i opreme uključujući i računala (CPC 845) razvrstane su u računalne usluge.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
V-EU-15 Usluge pismenog prevođenja (CPC 87905, osim službenih ili certificiranih djelatnosti)	UPU: U AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. NS: U AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U HR: bez obveze.
V-EU-16 Graditeljstvo i srodne inženjerske usluge (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 i 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 i 517)	UPU: EU: bez obveze osim u BE, CZ, DK, ES, FR, NL i SE. U CZ: Ispitivanje gospodarskih potreba. U FR: bez obveze osim za tehničare, ako se radna dozvola izdaje se za razdoblje od najdulje šest mjeseci. Zahtijeva se sukladnost s ispitivanjem gospodarskih potreba.
V-EU-17 usluge istraživanja lokacija (CPC 5111)	UPU: U AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak do tri mjeseca.
V-EU-18 Usluge visokog obrazovanja (CPC 923)	UPU: EU osim u LU, SE: bez obveze. U LU: bez obveze osim za sveučilišne profesore, u kojem slučaju nema ograničenja. U SE: (pružatelji javno i privatno financiranih usluga obrazovanja koji primaju neku potporu države): bez obveze.

Sektor ili podsektor	Opis rezervi
V-EU-19 Usluge u području okoliša (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, 94060 (dio), 9405, 9406 (dio) i 9409)	UPU: U AT, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba.
V-EU-20 Usluge putničkih agencija i turoperatora (CPC 7471 uključujući vođitelje putovanja ¹²)	UPU: U BE, IE: bez obveze osim za vođitelje putovanja, u kojem slučaju nema ograničenja. U BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO i SK: Ispitivanje gospodarskih potreba. U DK: ispitivanje gospodarskih potreba osim za privremeni boravak do tri mjeseca.

¹² Pružatelji usluga čija je funkcija pratiti skupinu na putovanju koja se sastoji od najmanje 10 fizičkih osoba, a ne djeluju kao vođiči na konkretnim lokacijama.

UGOVORNI PRUŽATELJI USLUGA I NEOVISNI STRUČNJACI

POPIS MEKSIKA

Ugovorni pružatelji usluga

1. Ova kategorija također obuhvaća stručnjake i stručnjake tehničare.
2. Za potrebe ove kategorije:
 - (a) „stručnjak” znači fizička osoba koja obavlja specijalizirano zanimanje za koje je potrebno:
 - i. koji teorijski i praktično primjenjuje skup specijaliziranih znanja; i
 - ii. steći kvalifikaciju nakon srednje škole za obavljanje tog zanimanja;
 - (b) „stručnjak tehničar” znači stručnjak:
 - i. koji teorijski i praktično primjenjuje skup specijaliziranih znanja; i

- ii. koji je stekao tehničku kvalifikaciju nakon srednje škole za obavljanje tog zanimanja.

3. Popis rezervi

Sektor ili podsektor	Uvjeti i ograničenja (uključujući trajanje boravka)
Svi sektori	1. Meksiko za potrebe privremenog ulaska odobrava boravak od godine dana, koji se može tripot produljiti za po godinu dana. 2. Meksiko odobrava privremeni ulazak i izdaje dokumentaciju o tome za poslovnu osobu koja želi obavljati poslovnu djelatnost na stručnoj razini ili za stručnjaka tehničara, na temelju ugovora o radu, pod uvjetom da se dostavi sljedeće: (a) dokumentacija kojom se dokazuje da će se poslovna osoba angažirati na navedeni način i u kojoj se opisuje svrha ulaska; i (b) dokumentacija kojom se dokazuje da poslovna osoba ispunjava minimalne akademske zahtjeve ili je stekla alternativne akademske diplome ili potvrde. 3. Podrazumijeva se da privremeni ulazak stručnjaka ili stručnjaka tehničara ne znači priznavanje akademskih diploma ili certifikata ili izdavanje dozvole za obavljanje stručne djelatnosti. 4. Za ovu je kategoriju potrebna ponuda za plaćeni posao u Meksiku.

Sektor ili podsektor	Uvjeti i ograničenja (uključujući trajanje boravka)
	5. Privremeni ulazak odobrava se za sljedeća zanimanja ili djelatnosti u kategoriji stručnjaka tehničara: (a) dizajn i oglašavanje; (b) arhitektura i dizajn interijera; (c) računovodstvo i upravljanje; (d) turizam i gastronomija; (e) sustavi i računalstvo; (f) inženjerstvo; (g) zdravlje (obuhvaća djelatnost medicinskih tehničara, farmaciju i fizioterapiju); (h) građevinarstvo; (i) električna energija i komunikacije; (j) industrijska proizvodnja; i (k) održavanje i popravak strojeva i opreme (obuhvaća održavanje i popravak svih vrsta vozila, plovila i zrakoplova), pod uvjetom da stručnjak tehničar nije dio posade nijednog plovila ili zrakoplova koji plove ili lete pod meksičkom zastavom ili s naznačenim meksičkim trgovačkim logotipom. Meksiko bračnim drugovima ugovornih pružatelja usluga iz Europske unije, stručnjaka iz Europske unije i stručnjaka tehničara iz Europske unije odobrava privremeni ulazak i boravak. Meksiko bračnim drugovima ugovornih pružatelja usluga iz Europske unije, stručnjaka iz Europske unije i stručnjaka tehničara iz Europske unije izdaje radnu dozvolu ako prethodno dobiju ponudu za posao u skladu s meksičkim pravom.

FINANCIJSKE USLUGE

NAPOMENE S OBJAŠNJENJEM

1. Popisom stranke uz ovaj Prilog utvrđuju se:
 - (a) u odjeljku A, u skladu s člankom 18.12. (Rezerve i nesukladne mjere) stavkom 1., postojeće mjere te stranke koje nisu u skladu s obvezama utvrđenima u sljedećim odredbama:
 - i. 18.3. (Nacionalni tretman);
 - ii. 18.4. (Tretman najpovlaštenije nacije);
 - iii. 18.5. (Pristup tržištu);
 - iv. 18.6. (Viša uprava i upravni odbor); ili
 - v. 18.7. (Prekogranična trgovina financijskim uslugama); i

- (b) u odjeljku B, u skladu s člankom 18.12. (Rezerve i nesukladne mjere) stavkom 2., specifični sektori, podsektori ili djelatnosti za koje ta stranka može zadržati postojeće mjere ili donijeti nove ili restriktivnije mjere koje nisu u skladu s obvezama utvrđenima u sljedećim odredbama:
 - i. 18.3. (Nacionalni tretman);
 - ii. 18.4. (Tretman najpovlaštenije nacije);
 - iii. 18.5. (Pristup tržištu);
 - iv. 18.6. (Viša uprava i upravni odbor); ili
 - v. 18.7. (Prekogranična trgovina financijskim uslugama).
- 2. Popisom stranke ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju GATS-a.
- 3. U svakom unosu u odjeljku A popisa stranke navedeni su sljedeći elementi:
 - (a) „sektor” se odnosi na opći sektor za koji se radi unos;

- (b) „podsektor” se odnosi na specifični sektor za koji se radi unos;
- (c) „predmetne obveze” odnosi se na obveze iz stavka 1. podstavka (a) koje se, u skladu s člankom 18.12. (Rezerve i nesukladne mjere) stavkom 1., ne primjenjuju na mjere navedene u unosu;
- (d) „razina vlasti” odnosi se na razinu vlasti koja zadržava navedene mjere;
- (e) „mjere” se odnosi na zakone, propise ili druge mjere za koje se radi unos. Mjera navedena u elementu „mjere”:
 - i. znači mjera kako je izmijenjena, nastavljena ili obnovljena od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma;
 - ii. uključuje sve podređene mjere koje su donesene ili se zadržavaju u okviru opsega primjene te mjere i dosljedno u pogledu te mjere; i
 - iii. uključuje, u odnosu na direktive Europske unije, sve zakone, propise ili druge mjere kojima se relevantna direktiva provodi na razini države članice; i
- (f) „opis” se odnosi na nesukladne aspekte postojeće mjere ili opći neobvezujući opis mjere za koju se radi unos.

4. Pri tumačenju unosa u odjeljku A razmatraju se svi elementi tog unosa. Element „mjera” ima prednost pred svim ostalim elementima.
5. U svakom unosu u odjeljku B popisa navedeni su sljedeći elementi:
- (a) „sektor” se odnosi na opći sektor za koji se radi unos;
 - (b) „podsektor” se odnosi na specifični sektor za koji se radi unos;
 - (c) „predmetne obveze” odnosi se na obveze iz stavka 1. podstavka (b) koje se, u skladu s člankom 18.12. (Rezerve i nesukladne mjere) stavkom 2., ne primjenjuju na sektore, podsektore ili djelatnosti navedene u unosu;
 - (d) „razina vlasti” odnosi se na razinu vlasti koja zadržava navedene mjere;
 - (e) „opis” se odnosi na opseg sektora, podsektora ili djelatnosti koji su obuhvaćeni rezervom; i
 - (f) „postojeće mjere”, ako je navedeno, odnosi se na nepotpuni popis postojećih mjera koje se primjenjuju na sektor, podsektor ili djelatnosti koji su obuhvaćeni rezervom, a koji se navodi radi transparentnosti.

6. Pri tumačenju unosa u odjeljku B razmatraju se svi elementi tog unosa. Element „opis” ima prednost pred svim ostalim elementima.
7. Navođenje rezerve u odjeljku A ili B ne znači da se ne može drukčije opravdati kao mjera koja je donesena ili zadržana zbog bonitetnih razloga u skladu s člankom 18.13. (Bonitetno izuzeće).
8. Rezerva zadržana na razini Europske unije primjenjuje se na mjeru Europske unije i države članice na nacionalnoj razini, kao i na mjeru vlasti države članice, osim ako je određena država članica isključena na temelju rezerve.
9. Rezerva zadržana na nacionalnoj razini Meksika ili države članice primjenjuje se na mjeru vlasti na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini te zemlje.
10. Podrazumijeva se da mjera donesena ili zadržana u skladu s člankom 18.18. (Nacionalni propisi i transparentnost) koja je u skladu s obvezama utvrđenima u člancima 18.3. (Nacionalni tretman), 18.4. (Tretman najpovlaštenije nacije), 18.5. (Pristup tržištu), 18.6. (Viša uprava i upravni odbor) ili 18.7. (Prekogranična trgovina financijskim uslugama) ne treba biti uvrštena na popis stranke.
11. Podrazumijeva se da „ograničenja sudjelovanja stranog kapitala u obliku najvećeg dopuštenog postotka stranog udjela ili ukupne vrijednosti pojedinačnog ili skupnog stranog ulaganja” ne čine ograničenje članka 18.5. (Pristup tržištu).

12. Na popisu Europske unije upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

AT Austrija

BE Belgija¹

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EL Grčka

ES Španjolska

¹ Za potrebe rezervi u Belgiji središnjom razinom vlasti obuhvaćene su savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti.

EU	Europska unija, uključujući sve njezine države članice
FI	Finska ²
FR	Francuska
HR	Hrvatska
HU	Mađarska
IE	Irska
IT	Italija
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
MT	Malta
NL	Nizozemska

² Za potrebe rezervi u Europskoj uniji i njezinim državama članicama regionalna razina vlasti u Finskoj znači Ålandski otoci.

PL	Poljska
PT	Portugal
RO	Rumunjska
SE	Švedska
SI	Slovenija
SK	Slovačka

13. Podrazumijeva se da obveza odobravanja nacionalnog tretmana za Europsku uniju ne uključuje obvezu proširenja tretmana odobrenog u određenoj državi članici fizičkim osobama ili poduzećima druge države članice na fizičke osobe ili poduzeća iz Meksika u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU”) ili s bilo kojom mjerom donesenom u skladu s tim ugovorom, uključujući njezinu provedbu u državama članicama. U skladu s UFEU-om takav se tretman odobrava samo poduzećima osnovanima ili organiziranim u skladu s pravom neke države članice čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji, uključujući poduzeća koja su osnovana u Europskoj uniji i koja posjeduju ili njima upravljaju fizičke osobe ili poduzeća iz Meksika.

14. Podrazumijeva se da za potrebe popisa Meksika izrazi „nacija” i „država” znače „Meksiko”.

REZERVE ZA FINANCIJSKE USLUGE

POPIS EU-a

(primjenjiv u svim državama članicama, osim ako je navedeno drukčije)

ODJELJAK A

VI-EU-A-1

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Viša uprava i upravni odbor (članak 18.6.)

Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U BG: mirovinsko osiguranje pruža dioničko društvo koje ima dozvolu za rad u skladu sa Zakonikom o socijalnom osiguranju i registrirano je u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima ili zakonodavstvom druge države članice (bez podružnica).

Promotori i dioničari društava za mirovinsko osiguranje mogu biti pravne osobe nerezidenti, registrirane kao institucije za socijalno osiguranje ili komercijalno osiguranje odnosno kao druge financijske institucije u skladu s pravom države članice tih pravnih osoba nerezidenata, ako dostave bankovne reference prvoklasne strane banke koje potvrdi Bugarska narodna banka. Fizičke osobe nerezidenti ne mogu biti promotori i dioničari društava za mirovinsko osiguranje.

Prihodi fondova dodatnog dobrovoljnog mirovinskog osiguranja te slični prihodi izravno povezani s dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem koje obavljaju osobe koje su registrirane u skladu sa zakonodavstvom druge države članice i koje mogu, u skladu s predmetnim zakonodavstvom, izvršavati aktivnosti povezane s dobrovoljnim mirovinskim osiguranjem nisu oporezivi u skladu s postupkom utvrđenim u Zakonu o porezu na dobit.

Predsjednik uprave, predsjednik upravnog odbora, izvršni direktor i poslovođa moraju imati stalnu adresu ili boravišnu dozvolu za dugotrajni boravak u BG.

Mjere:

BG: Zakonik o socijalnom osiguranju, članci 120.a–162., 209.–253. i 260.–310.

VI-EU-A-2

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Viša uprava i upravni odbor (članak 18.6.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U AT: kako bi dobili dozvolu za otvaranje podružnice, strani osiguratelji u svojoj matičnoj zemlji imaju pravni oblik koji odgovara dioničkom društvu ili udruženju uzajamnog osiguranja ili je usporediv s tim pravnim oblicima.

Uprava podružnice sastoji se od barem dvije fizičke osobe rezidenata u AT.

U BG: prije osnivanja podružnice ili zastupništva za pružanje usluga osiguranja, strani osiguratelj ili reosiguratelj u svojoj zemlji podrijetla mora dobiti odobrenje za pružanje istih vrsta osiguranja koje želi pružati u BG.

Za članove upravljačkog i nadzornog tijela društava za (re)osiguranje i sve osobe ovlaštene za upravljanje društvom za (re)osiguranje i njegovo zastupanje obvezno je boravište u Bugarskoj.

Mjere:

AT: Zakon o nadzoru osiguranja (*Versicherungsaufsichtsgesetz, VAG*), članak 5. stavak 1. točka 3.

BG: Zakonik o osiguranju, članci 12., 56.–63., 65., 66. i članak 80. stavak 4.

VI-EU-A-3

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U ES: prije osnivanja podružnice ili zastupništva u ES za pružanje određenih vrsta osiguranja, strani osiguratelj mora imati odobrenje za pružanje istih vrsta osiguranja u zemlji podrijetla najmanje pet godina.

U PT: za osnivanje podružnice ili zastupništva strana osiguravajuća društva moraju dokazati da imaju prethodno iskustvo u obavljanju djelatnosti od najmanje pet godina.

U PT, ES i BG: izravno širenje poslovne mreže nije dopušteno za posredovanje u osiguranju, koje je ograničeno na trgovačka društva osnovana u skladu s pravom države članice.

U SE: društva za posredovanje u osiguranju koja nisu osnovana u EU-u mogu imati poslovni nastan samo u obliku podružnice.

Mjere:

BG: Zakonik o osiguranju, članci 12., 56.–63., 65., 66. i članak 80. stavak 4.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015), članak 36.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 94-B/98, članak 7. i odjeljak VI. poglavlja I., Uredba sa zakonskom snagom 144/2006, članak 34. stavci 6. i 7. te članak 7.

VI-EU-A-4

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Predmetne obveze: Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U DE i LT: da bi osiguravajuća društva koja nemaju poslovni nastan u EU-u mogla pružati usluge izravnog osiguranja, moraju osnovati podružnicu i pribaviti odobrenje za nju.

Mjere

DE: članci 67.–69. Zakona o nadzoru osiguranja (*Versicherungsaufsichtsgesetz, VAG*) za sve usluge osiguranja, kojim se provodi Direktiva Solventnost 2; u vezi s člankom 105. *Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO)* samo u području obveznog osiguranja od odgovornosti u zračnom prijevozu.

LT: Zakon o osiguranju, 18. rujna 2003., br. IX-1737, posljednja izmjena 15. prosinca 2016.; i Zakon br. XIII-98.

VI-EU-A-5

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U EL: pravo poslovnog nastana ne dopušta osnivanje predstavništava ni drugu trajnu prisutnost osiguravajućih društava, osim ako su ti uredi osnovani kao zastupništva, podružnice ili sjedišta.

U PL: za posrednike u osiguranju obvezno je osnivanje u zemlji (bez podružnica).

Mjere:

EL: Zakonodavni dekret 400/1970.

PL: Zakon o djelatnosti osiguranja od 22. svibnja 2003.; i

Zakon o posredovanju u osiguranju od 22. svibnja 2003. (Službeni list iz 2003., br. 124., točka 1154.), članci 16. i 31.

VI-EU-A-6

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U IT: kako bi bilo ovlašteno upravljati sustavom za namiru vrijednosnih papira ili pružati usluge središnjeg depozitorija vrijednosnih papira s poslovnim nastanom u IT, društvo mora biti osnovano u IT (bez podružnica).

Kad je riječ o kolektivnim investicijskim programima, osim poduzeća za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (dalje u tekstu „UCITS”) usklađenih na temelju zakonodavstava EU-a, povjerenik ili depozitar mora imati poslovni nastan u IT ili u drugoj državi članici i imati podružnicu u IT.

Poduzeća za upravljanje investicijskim fondovima koja nisu usklađena na temelju zakonodavstava EU-a isto tako moraju biti osnovana u IT (bez podružnica).

Samo banke, osiguravajuća društva, investicijska društva i poduzeća koja upravljaju UCITS-om usklađena na temelju prava Unije s glavnim uredom u EU-u te UCITS-i osnovani u IT mogu obavljati djelatnost upravljanja sredstvima mirovinskih fondova.

U obavljanju djelatnosti prodaje od vrata do vrata posrednici moraju koristiti ovlaštenog financijskog trgovca s boravištem na državnom području države članice.

Predstavništva posrednika iz zemalja izvan EU-a ne mogu obavljati djelatnosti usmjerene na pružanje investicijskih usluga, uključujući trgovanje za vlastiti račun i za račun klijenata, plasiranje i pokroviteljstvo financijskih instrumenata (obvezna je podružnica).

Mjere:

IT: Zakonodavni dekret 58/1998, članci 1., 19., 28., 30.–33., 38., 69. i 80.;

Zajednička uredba Talijanske središnje banke i Consoba od 22. veljače 1998., članci 3. i 41.;

Uredba Talijanske središnje banke od 25. siječnja 2005., glava V., poglavlje VII., odjeljak II.;

Uredba Consoba 16190 od 29. listopada 2007., članci 17.–21., 78.–81., 91.–111.; i podložno:

Uredbi (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira (CSDR), članak 69. stavak 4.

VI-EU-A-7

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U BG: glavno mjesto poslovanja financijske institucije mora biti na državnom području BG.

U HU: podružnice društava za upravljanje investicijskim fondovima sa sjedištem izvan EGP-a ne upravljaju investicijskim fondovima EU-a niti pružaju usluge upravljanja imovinom privatnim mirovinskim fondovima.

Mjere:

BG: Zakon o kreditnim institucijama, članak 3.a;

Zakonik o socijalnom osiguranju, članak 121.e; i

Zakon o valutama, članak 3.

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; i

Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

VI-EU-A-8

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Viša uprava i upravni odbor (članak 18.6.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U BG: banku skupno vode i predstavljaju najmanje dvije fizičke osobe, od kojih najmanje jedna izvrsno poznaje bugarski jezik. Fizičke osobe koje vode i predstavljaju banku moraju biti osobno prisutne na adresi njezine uprave.

U HU: upravni odbor kreditne institucije mora imati najmanje dva člana koji su rezidenti HU u skladu s deviznim propisima i koji su prethodno imali stalni boravak u HU za vrijeme najmanje godine dana.

U SE: osnivač štedionice fizička je osoba rezident u EGP-u.

Mjere:

BG: Zakon o kreditnim institucijama, članak 10.;

Zakonik o socijalnom osiguranju, članak 121.e; i

Zakon o valutama, članak 3.

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima;

Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

SE: Zakon o štedionicama (*Sparbankslagen*) (1987:619), poglavlje 2., članak 1. stavak 2.

VI-EU-A-9

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U PT: usluge upravljanja mirovinskim fondovima mogu pružati samo specijalizirana trgovačka društva osnovana u PT u tu svrhu te osiguravajuća društva osnovana u PT i ovlaštena za obavljanje poslova životnog osiguranja ili subjekti ovlašteni za pružanje usluga upravljanja mirovinskim fondovima u drugim državama članicama. Izravne podružnice iz zemalja koje nisu članice EU-a nisu dopuštene.

U RO: operateri tržišta su pravne osobe osnovane kao dionička društva u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Alternativnim sustavima trgovanja može upravljati operater sustava osnovan u skladu s prethodno navedenim uvjetima ili investicijsko društvo kojem je odobrenje za rad izdala Nacionalna komisija za vrijednosne papire (*Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare, CNVM*).

U SI: mirovinsko osiguranje može pružati uzajamni mirovinski fond koji nije pravni subjekt i stoga njime upravlja osiguravajuće društvo, banka ili mirovinsko društvo; Osim toga, mirovinsko osiguranje mogu pružati i pružatelji mirovinskog osiguranja koji su osnovani u skladu s pravom neke države članice.

Mjere:

PT: Uredba sa zakonskom snagom 12/2006, kako je izmijenjena Uredbom sa zakonskom snagom 180/2007;

Uredba sa zakonskom snagom 357-A/2007; i

Uredba 7/2007-R, kako je izmijenjena Uredbom 2/2008-R, Uredba 19/2008-R i Uredba 8/2009.

RO: Zakon br. 297/2004 o tržištima kapitala; i Uredba CNVM-a (*Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare*) br. 2/2006 o uređenim tržištima i alternativnim sustavima trgovanja.

SI: Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju (Službeni list br. 102/15).

VI-EU-A-10

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Razina vlasti: EU ili država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U HU: Društva sa sjedištem izvan EGP-a mogu pružati financijske usluge ili sudjelovati u pomoćnim uslugama povezanim s financijskim uslugama isključivo preko mađarske podružnice.

Mjere:

HU: Zakon CCXXXVII. iz 2013. o kreditnim institucijama i financijskim poduzećima; i

Zakon CXX. iz 2001. o tržištu kapitala.

ODJELJAK B

VI-EU-B-1

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Sve

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.6.)

Opis:

EU zadržava pravo da od financijske institucije, osim od podružnice, zahtijeva da u državi članici uspostavi poslovni nastan u određenom pravnom obliku i na nediskriminirajućoj osnovi.

VI-EU-B-2

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Viša uprava i upravni odbor (članak 18.6.)

Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Opis:

U FI: Pružanje usluga posrednika u osiguranju podliježe stalnom mjestu poslovanja u EZ-u.

Samo osiguravatelji s glavnim uredom u EU-u ili s podružnicom u FI mogu nuditi usluge izravnog osiguranja, uključujući suosiguranje.

Najmanje polovina članova upravnog odbora i nadzornog odbora te izvršni direktor osiguravajućeg društva koje pruža usluge obveznog mirovinskog osiguranja moraju imati boravište u EGP-u, osim ako nadležna tijela odobre izuzeće. Strani osiguravatelji ne mogu ishoditi dozvolu u FI kao podružnica za pružanje usluga obveznog mirovinskog osiguranja. Najmanje jedan revizor mora imati stalni boravak u EGP-u.

Za ostala osiguravajuća društva obvezno je boravište u EGP-u za najmanje jednog člana upravnog odbora, nadzornog odbora i izvršnog direktora. Najmanje jedan revizor mora imati stalni boravak u EGP-u. Glavni zastupnik osiguravajućeg društva iz Meksika mora imati boravište u FI, osim ako se glavni ured društva nalazi u EU-u.

Mjere:

Zakon o stranim osiguravajućim društvima (*Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä*) (398/1995);

Zakon o osiguravajućim društvima (*Vakuutusyhtiölaki*) (521/2008);

Zakon o posredovanju u osiguranju (*Laki vakuutusedustuksesta*) (570/2005);

Zakon o distribuciji osiguranja (*Laki vakuutusten tarjoamisesta*) (234/2018); i

Zakon o društvima koja pružaju usluge obveznog mirovinskog osiguranja (*Laki työeläkevakuutusyhtiöistä*) (354/1997).

VI-EU-B-3

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Opis:

U DE: strano osiguravajuće društvo koje je osnovalo podružnicu u DE može sklopiti ugovore o osiguranju u DE koji se odnose na međunarodni prijevoz samo putem podružnice osnovane u DE.

U ES: za obavljanje aktuarske djelatnosti obvezno je boravište ili dvije godine iskustva.

U HU: osiguravajuća društva koja nisu osnovana u EU-u smiju pružati izravno osiguranje na državnom području HU samo putem podružnice registrirane u HU.

U SK: strani državljani mogu osnovati osiguravajuće društvo u obliku dioničkog društva ili mogu obavljati djelatnost osiguranja preko svojih podružnica s registriranim sjedištem u SK. U oba slučaja odobrenje podliježe evaluaciji nadzornog tijela.

Osiguranje u zračnom i pomorskom prijevozu, koje pokriva zrakoplove/plovila i odgovornost mogu ugovarati samo osiguravajuća društva s poslovnim nastanom u EU-u ili podružnice osiguravajućih društava bez poslovnog nastana u EU-u koje su ovlaštene u Slovačkoj Republici.

Mjere:

DE: članak 43. stavak 2. *Luftverkehrsgesetz* (LuftVG); i

članak 105. stavak 1. *Luftverkehrszulassungsordnung* (LuftVZO).

HU: Zakon LX. iz 2003.

SK: Zakon 39/2015 o osiguranju.

VI-EU-B-4

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

Predmetne obveze: Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Opis:

U HU: osiguravajuća društva koja nisu osnovana u EU-u smiju pružati izravno osiguranje na državnom području HU samo putem podružnice registrirane u HU.

Mjere:

HU: Zakon LX. iz 2003.

VI-EU-B-5

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Opis:

EU zadržava pravo donijeti ili zadržati bilo koju mjeru kojom se zahtijeva da samo poduzeća s registriranim sjedištem u EU-u mogu biti depozitari imovine investicijskih fondova.

Za obavljanje djelatnosti upravljanja zajedničkim fondovima, uključujući otvorene investicijske fondove, te investicijskim društvima, ako je to dopušteno u okviru nacionalnog prava, obvezna je uspostava specijaliziranog poduzeća za upravljanje koje ima glavni ured i registrirano sjedište u istoj državi članici.

Mjere:

EU: Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS), kako je izmijenjena direktivama 2010/78/EU, 2011/61/EU, 2013/14/EU i 2014/91/EU; i

Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova, kako je izmijenjena Direktivom 2013/14/EU.

VI-EU-B-6

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Opis:

U EE: za primanje depozita potrebno je odobrenje Estonskog tijela za financijski nadzor i registracija dioničkog društva, društva kćeri ili podružnice u skladu s estonskim pravom.

U SK: investicijske usluge u SK mogu pružati samo ona društva za upravljanje koja imaju pravni oblik dioničkog društva u kojem je vlasnički udio utvrđen zakonodavstvom (bez podružnica).

Mjere:

EE: Zakon o kreditnim institucijama (*Krediidiasutuste seadus*) članci 21. i 206.

SK: Zakon 566/2001 o vrijednosnim papirima i investicijskim uslugama; i Zakon 483/2001 o bankama.

VI-EU-B-7

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Opis:

U IT: može se donijeti bilo koja mjera koja se odnosi na usluge financijskih savjetnika (*consulenti finanziari*).

Mjere:

IT: Uredba Consoba o posrednicima (br. 16190 od 29. listopada 2007.), članci 91.–111.

VI-EU-B-8

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i druge financijske usluge

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Viša uprava i upravni odbor (članak 18.6.)

Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Opis:

U FI: najmanje jedan od osnivača, članova upravnog odbora ili članova nadzornog odbora odnosno izvršni direktor pružatelja bankarskih usluga i fizička osoba s pravom potpisa u ime kreditne institucije moraju imati stalni boravak u EGP-u. Najmanje jedan revizor mora imati stalni boravak u EGP-u. Za usluge plaćanja može biti obvezno boravište ili domicil u FI.

Mjere:

FI: Zakon o poslovnim bankama i drugim kreditnim institucijama u obliku društva s ograničenom odgovornošću (*Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista*) (1501/2001);

Zakon o štedionicama (*Säästöpankkilaki*) (1502/2001);

Zakon o zadružnim bankama i drugim kreditnim institucijama u obliku zadružne banke (*Laki osuuspankeista ja muista osuu skuntamuotoisista luottolaitoksista*) (1504/2001));

Zakon o hipotekarnim društvima (*Laki hypoteekkiyhdistyksistä*) (936/1978);

Zakon o institucijama za platni promet (*Maksulaitoslaki*) (297/2010);

Zakon o radu stranih institucija za platni promet u Finskoj (*Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa*) (298/2010); i

Zakon o kreditnim institucijama (*Laki luottolaitostoiminnasta*) (121/2007).

REZERVE ZA FINANCIJSKE USLUGE

POPIS MEKSIKA

ODJELJAK A

VI-MX-A-1

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Razina vlasti: Središnja

Mjere: Zakon o kreditnim unijama (*Ley de Uniones de Crédito*), članak 21.

Opći zakon o kreditnim organizacijama i pomoćnim djelatnostima
(*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del
Crédito*), članak 87.-D.

Opis:

Udio osobe, bilo izravno ili neizravno, u kapitalu kreditne unije ili reguliranog financijskog subjekta višestruke namjene povezanog s kreditnom unijom ne smije premašiti 15 %, osim ako to odobri Nacionalna komisija za bankarstvo i vrijednosne papire (*Comisión Nacional Bancaria y de Valores*) (dalje u tekstu „CNBV”).

Ne dovodeći u pitanje prethodni stavak, strana osoba, uključujući sva strana poduzeća bez pravne osobnosti, može neizravno imati udio u kapitalu kreditne unije ili reguliranog financijskog subjekta višestruke namjene povezanog s kreditnom unijom do 15 %, pod uvjetom da predmetne udjele u kapitalu kreditne unije kupi meksičko poduzeće u kojem strana osoba ima udjele.

VI-MX-A-2

Sektor: Financijske usluge

Podsektor: Sve usluge

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o regulaciji financijskih grupa (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), članci 67., 68., 70., 72., 74. i 76.;

Zakon o kreditnim institucijama (*Ley de Instituciones de Crédito*), članci 45.-A, 45.-B, 45.-C, 45.-E, 45.-G i 45.-I;

Zakon o tržištu vrijednosnih papira (*Ley del Mercado de Valores*), članci 2., 160., 161., 163., 165. i 167.;

Zakon o institucijama za osiguranje i jamstva (Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas), članci 2., 74., 75., 77., 78., 79. i 81.;

Opći zakon o kreditnim organizacijama i pomoćnim djelatnostima (Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito), članci 45. Bis 1., 45. Bis 2., 45. Bis 3., 45. Bis 5., 45. Bis 7. i 45. Bis 9.;

Zakon o investicijskim fondovima (Ley de Fondos de Inversión), članci 62., 63., 64., 66., 68. i 70.;

Zakon o sustavu mirovinske štednje (Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro), članak 21.;

Pravila o osnivanju društava kćeri stranih financijskih institucija (Reglas para el establecimiento de Filiales de Instituciones Financieras del Exterior), pravila 1., 8. i 9.

Opis:

Financijska institucija države članice može ulagati u kapital holdinga koji je dio financijske grupe, poslovne banke, društva za trgovanje vrijednosnim papirima, institucije za jamstva, osiguravajućeg društva, deviznog društva, općeg carinskog skladišta, društva koje upravlja investicijskim fondovima, društva za raspodjelu udjela u investicijskim fondovima i društva koje upravlja mirovinskim fondovima, organiziranog kao meksičko društvo kći (filial) strane financijske institucije, pod uvjetom da takva financijska institucija države članice ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) na državnom području države članice izravno ili neizravno pruža, u skladu s primjenjivim pravom, istu vrstu financijske usluge koju odgovarajuće društvo kći smije pružati u Meksiku;
- (b) osnovana je na temelju prava te države članice, pod uvjetom da takva država članica ostane stranka ovog Sporazuma; i
- (c) dobila je prethodno odobrenje od nadležnih meksičkih financijskih tijela i ispunjava zahtjeve utvrđene u odgovarajućem pravu.

Financijska institucija države članice mora biti vlasnik najmanje 51 % kapitala društva kćeri.

VI-MX-A-3

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Sve usluge

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o regulaciji financijskih grupa (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), članak 67.;

Zakon o kreditnim institucijama (*Ley de Instituciones de Crédito*), članak 45.-A;

Zakon o tržištu vrijednosnih papira (*Ley del Mercado de Valores*), članak 2.;

Zakon o institucijama za osiguranje i jamstva (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), članak 2.;

Opći zakon o kreditnim organizacijama i pomoćnim djelatnostima (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), članak 45. Bis 1.;

Zakon o investicijskim fondovima (*Ley de Fondos de Inversión*),
članak 62.;

Zakon o sustavu mirovinske štednje (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), članak 21.;

Pravila o osnivanju društava kćeri stranih financijskih institucija
(*Reglas para el establecimiento de Filiales de Instituciones Financieras del Exterior*), pravilo 1.

Opis:

Financijskim institucijama države članice, kao ni bilo kojoj drugoj stranoj financijskog instituciji, nije dopušteno osnivanje podružnica na državnom području Meksika³.

³ Podrazumijeva se da se taj tekst ne smatra odstupanjem od stajališta Meksika u drugim međunarodnim sporazumima koje je sklopio.

VI-MX-A-4

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Sve usluge

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o regulaciji financijskih grupa (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), članak 24.;

Zakon o kreditnim institucijama (*Ley de Instituciones de Crédito*), članak 13.;

Zakon o tržištu vrijednosnih papira (*Ley del Mercado de Valores*), članci 117. i 237.;

Zakon o regulaciji društava za kreditne informacije (*Ley para Regular las Sociedades de Información Crediticia*), članak 8.;

Zakon o institucijama za osiguranje i jamstva (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), članak 50.;

Zakon o sustavu mirovinske štednje (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), članak 21.;

Opći zakon o kreditnim organizacijama i pomoćnim djelatnostima (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), članci 8. i 87.-D;

Zakon o investicijskim fondovima (*Ley de Fondos de Inversión*), članak 37.;

Zakon o kreditnim unijama (*Ley de Uniones de Crédito*), članak 21.

Opis:

Stranim vladama nije dopušteno izravno ili neizravno imati udjele u kapitalu holdinga koji su dio financijskih grupa, poslovnih banaka, društava za trgovanje vrijednosnim papirima, burzi, društava za kreditne informacije, institucija za jamstva, osiguravajućih društava, društava koja upravljaju mirovinskim fondovima, deviznih društava, pomoćnih kreditnih organizacija, općih carinskih skladišta, društava koja upravljaju investicijskim fondovima, društava za raspodjelu udjela u investicijskim fondovima, društava za procjenu vrijednosti udjela u investicijskim fondovima, kreditnih unija i reguliranih financijskih subjekata višestruke namjene povezanih s nekom kreditnom institucijom, osim:

- (a) ako stječu udjele u okviru privremene bonitetne mjere, kao što je financijska potpora ili pomoć.

Financijske institucije koje se nađu u toj situaciji moraju nadležnom financijskom tijelu dostaviti relevantne informacije i dokumente kojima to dokazuju;

- (b) ako stjecanje udjela podrazumijeva da strana vlada preuzima kontrolu⁴ nad tim financijskim institucijama, a to se provodi putem službenih poduzeća kao što su državni fondovi i javni razvojni subjekti, ako je nadležno financijsko tijelo to prethodno odobrilo na diskrecijskoj osnovi, pod uvjetom da je to tijelo uvjereni da su ta poduzeća dokazala:

i. da ne izvršavaju nikakvu javnu funkciju; i

⁴ Pojam „kontrole” tumači se kako je definiran u svakom od zakona navedenih u ovoj mjeri.

- ii. da su njihove uprave neovisne u odnosu na odgovarajuću stranu vladu; ili
- (c) ako je stjecanje udjela neizravno i ne podrazumijeva kontrolu nad tim financijskim institucijama.

VI-MX-A-5

Sektor:

Podsektor: financijske usluge

Sve usluge

Predmetne obveze: Viša uprava i upravni odbor (članak 18.6.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o kreditnim institucijama (*Ley de Instituciones de Crédito*),
članci 23., 24., 45.-K i 45.-L;

Zakon o tržištu vrijednosnih papira (*Ley del Mercado de Valores*),
članci 124., 128., 131. i 168.;

Zakon o regulaciji financijskih grupa (*Ley para Regular las
Agrupaciones Financieras*), članci 35., 60. i 77.;

Zakon o štednjama i kreditima stanovništva (*Ley de Ahorro y Crédito
Popular*), članci 21., 23. i 46. Bis;

Zakon o kreditnim unijama (*Ley de Uniones de Crédito*), članak 26.;

Opći zakon o kreditnim organizacijama i pomoćnim djelatnostima (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), članci 8., 8. Bis 1., 8. Bis 3., 45. Bis 11., 45. Bis 12., 45. Bis 13. i 87.-D;

Zakon o regulaciji djelatnosti zadružnih društava za štednju i zajmove (*Ley para Regular las Actividades de las Sociedades Cooperativas de Ahorro y Préstamo*), članak 5.;

Opći zakon o zadružnim društvima (*Ley General de Sociedades Cooperativas*), članak 7.;

Zakon o institucijama za osiguranje i jamstva (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), članci 56., 58., 60. i 82.;

Zakon o investicijskim fondovima (*Ley de Fondos de Inversión*), članak 73.;

Zakon o sustavu mirovinske štednje (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), članci 50. i 66. Bis;

Pravila o osnivanju društava kćeri stranih financijskih institucija
(*Reglas para el Establecimiento de Filiales de Instituciones
Financieras del Exterior*), pravilo 10.;

Pravila koja se primjenjuju na klirinške kuće za kartična plaćanja
(*Reglas Aplicables a las Cámaras de Compensación para Pagos con
Tarjetas*), pravilo 2.;

Opća pravila koja se primjenjuju na štedionice i subjekte za
kreditiranje stanovništva, organizacije za integraciju, financijska
društva zajednice i organizacije za ruralnu financijsku integraciju iz
Zakona o štednjama i kreditima stanovništva (*Disposiciones de
carácter general aplicables a las entidades de ahorro y crédito
popular, organismos de integración, sociedades financieras
comunitarias y organismos de integración financiera rural, a que se
refiere la Ley de Ahorro y Crédito Popular*), članci 335. i 336.

Opis:

Većina članova upravnog odbora poslovnih banaka, društava za trgovanje vrijednosnim papirima, holdinga koji su dio financijskih grupa, financijskih društava koja pružaju usluge stanovništvu, financijskih društava zajednice i organizacija za ruralnu financijsku integraciju, kreditnih unija, općinskih carinskih skladišta, reguliranih financijskih subjekata višestruke namjene povezanih s nekom kreditnom institucijom, deviznih društava, institucija za jamstva, osiguravajućih društava, društava koja upravljaju mirovinskim fondovima, društava kćeri koja upravljaju investicijskim fondovima, društava kćeri za raspodjelu udjela u investicijskim fondovima i klirinških kuća za kartična plaćanja meksički su državljani ili borave na državnom području Meksika.

Direktori i rukovoditelji zadružnih društava za štednju i zajmove meksički su državljani.

VI-MX-A-6

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti: Središnja

Mjere: Zakon o tržištu vrijednosnih papira (*Ley del Mercado de Valores*), članak 167.

Opis:

Ako društvo za trgovanje vrijednosnim papirima organizirano kao društvo kći (filial) financijske institucije države članice stječe udjele u meksičkom društvu za trgovanje vrijednosnim papirima, koji ne čine manje od 51 % kapitala tog društva, to društvo kći mora se spojiti s društvom za trgovanje vrijednosnim papirima.

VI-MX-A-7

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

Predmetne obveze:

Razina vlasti: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Središnja

Mjere: Zakon o sustavu mirovinske štednje (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), članak 26.

Opis:

Društva koja upravljaju mirovinskim fondovima nisu vlasnici više od 20 % udjela na tržištu sustava mirovinske štednje⁵.

Nacionalna komisija za sustav mirovinske štednje (*Comisión Nacional del Sistema de Ahorro para el Retiro*), (dalje u tekstu „CONSAR”) može odobriti ograničenje iznad 20 %, pod uvjetom da se time ne dovode u pitanje interesi radnika.

⁵ Pojam „tržište” odnosi se na ukupni iznos pojedinačnih mirovinskih računa.

VI-MX-A-8

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti: Središnja

Mjere: Zakon o tržištu vrijednosnih papira (*Ley del Mercado de Valores*),
članak 234.

Opis:

Organizacija burze podliježe koncesiji koju je prethodno dodijelila savezna vlada na diskrecijskoj osnovi. Odluka o dodjeli te koncesije ovisi o okolnostima razvoja tržišta.

VI-MX-A-9

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje i usluge povezane s osiguranjem

Predmetne obveze:

Razina vlasti: Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Središnji

Mjere: Zakon o institucijama za osiguranje i jamstva (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), članci 20.–24.

Opis:

Nijedna osoba ne smije s inozemnim subjektima ugovoriti osiguranje:

- (a) plovila ili zrakoplova bez tereta te bilo koje vrste vozila od rizika svojstvenih pomorskoj i prometnoj industriji, ako ta plovila i zrakoplovi bez tereta te vozila imaju meksičku registraciju ili su u vlasništvu osoba s domicilom u Meksiku;

- (b) kredita, stambenog kredita, jamstva i financijske garancije⁶ ako se na osiguranika primjenjuje meksičko pravo;
- (c) od odgovornosti za štetu nastalu trećim osobama zbog događaja koji se mogu dogoditi na državnom području Meksika; ili
- (d) drugih rizika koji mogu nastati na državnom području Meksika, osim za osiguranje ugovoreno izvan tog državnog područja za robu koja se prevozi s državnog područja Meksika na strano državno područje ili obratno te osiguranje koje su nerezidenti u Meksiku ugovorili za sebe ili svoja vozila kako bi se osigurali od rizika za vrijeme privremenog ulaska na državno područje Meksika.

Podrazumijeva se da nijedna osoba sa subjektima država članica ne ugovara osiguranje osoba koje se nalaze na državnom području Meksika u trenutku izvršenja ugovora o osiguranju ako je ta osoba fizička osoba, odnosno osoba koja boravi u Meksiku ako osiguranje ugovara poduzeće⁷.

Iznimno od prethodno navedenih zabrana, Nacionalna komisija za osiguranje i jamstva (*Comisión Nacional de Seguros y Fianzas*) može ovlastiti osobu da ugovori bilo koje od prethodno navedenih osiguranja, pod uvjetom da osoba dokaže da nijedno od osiguravajućih društava koja imaju odobrenje za rad u Meksiku ne može ili ne smatra prikladnim sklopiti navedeni predloženi posao osiguranja.

⁶ Zabrana osiguranja financijske garancije ne primjenjuje se ako se vrijednosnim i drugim papirima koji su predmet osiguranja trguje samo na stranim tržištima.

⁷ Podrazumijeva se da se taj tekst ne smatra odstupanjem od stajališta Meksika u drugim međunarodnim sporazumima koje je sklopio.

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

Predmetne obveze: Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o institucijama za osiguranje i jamstva (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), članci 34. i 35.

Opis:

Nijedna osoba ne ugovara jamstvo sa stranim subjektima za djelovanje fizičkih osoba i poduzeća koji su obvezni ispuniti obveze na državnom području Meksika, osim za potrebe ponovnog zaloga obveznica ili ako meksičke institucije za jamstva primaju ta jamstva kao protugaranciju⁸.

Iznimno od prethodno navedenih zabrana, Nacionalna komisija za osiguranje i jamstva (*Comisión Nacional de Seguros y Fianzas*) može ovlastiti osobu da ugovori bilo koje od prethodno navedenih jamstava, pod uvjetom da nijedna od financijskih institucija koje imaju odobrenje za rad u Meksiku ne može ili ne smatra prikladnim sklopiti predloženi posao jamstva, nakon prethodne provjere da su joj te okolnosti dokazane.

⁸ Podrazumijeva se da se taj tekst ne smatra odstupanjem od stajališta Meksika u drugim međunarodnim sporazumima koje je sklopio.

VI-MX-A-11

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Sve

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o institucijama za osiguranje i jamstva (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), članak 337.;

Uredba o zastupnicima u osiguranju i za jamstva (*Reglamento de Agentes de Seguros y de Fianzas*), članak 12.;

Pravila za izdavanje dozvola posrednicima u reosiguranju i njihov rad (*Reglas para la autorización y operación de intermediarios de reaseguros*), pravilo 4.

Opis:

Strane vlade ili strana službena tijela nemaju udjele u društvima uzajamnog osiguranja, u kapitalu agencija za osiguranje i jamstva ili u kapitalu posrednika u reosiguranju, bilo izravno ili neizravno.

Strani financijski subjekti ne mogu imati udjele u kapitalu agencija za osiguranje ili jamstva ili u društvima uzajamnog osiguranja.

Grupe stranih fizičkih osoba ili poduzeća, neovisno o obliku u kojem su osnovani, ne mogu imati udjele u društvima uzajamnog osiguranja, bilo izravno ili neizravno. Podrazumijeva se da strane fizičke osobe mogu imati udjele u društvima uzajamnog osiguranja ako ih imaju pojedinačno, a ne u okviru neke grupe ili subjekta.

VI-MX-A-12

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Osiguranje

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti Središnji

Mjere: Zakon o fondovima za poljoprivredno i ruralno osiguranje (*Ley de Fondos de Aseguramiento Agropecuario y Rural*), članak 26.

Opis:

Samo meksički državljani ili meksička poduzeća s klauzulom o isključenju stranaca mogu imati udjele u Fondovima za poljoprivredno i ruralno osiguranje (*Fondos de Aseguramiento Agropecuario y Rural*).

ODJELJAK B

VI-MX-B-1

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Sve usluge

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Viša uprava i upravni odbor (članak 18.6.)

Prekogranična trgovina financijskim uslugama (članak 18.7.)

Razina vlasti: Središnji

Opis:

Ako prodaje ili ustupa svoj vlasnički udio ili imovinu u postojećem državnom poduzeću ili postojećem vladinu tijelu, Meksiko može za ulagače iz Meksika, države članice ili treće zemlje odnosno njihova ulaganja uvesti zabranu ili ograničenja u pogledu vlasništva nad tim udjelom ili imovinom te u pogledu mogućnosti vlasnika tog udjela ili imovine da izvršavaju kontrolu nad poduzećima koja iz njih proizlaze.

Osim toga, Meksiko može uvesti ograničenja na pružanje usluga povezanih s tim ulaganjima. U pogledu te prodaje ili drugog ustupanja Meksiko može donijeti ili zadržati sve mjere koje se odnose na državljanstvo fizičkih osoba imenovanih na više rukovodeće položaje članova upravnih odbora.

Za potrebe ove rezerve:

- (a) svaka mjera koja se zadrži ili je donesena nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma i kojom se u trenutku prodaje ili drugog ustupanja zabranjuje ili ograničuje vlasništvo vlasničkog udjela ili imovine ili se nameću zahtjevi u pogledu državljanstva opisani u ovoj rezervi smatra se postojećom mjerom; i
- (b) „državno poduzeće” znači poduzeće u vlasništvu ili pod kontrolom, preko vlasničkog udjela, Meksika te uključuje poduzeća osnovana nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma isključivo u svrhu prodaje ili ustupanja vlasničkog udjela ili imovine u postojećem državnom poduzeću ili vladinu tijelu.

VI-MX-B-2

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Bankarske i ostale financijske usluge (osim osiguranja)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Razina vlasti: Središnji

Opis:

Meksiko zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se daju prednosti, uključujući isključiva prava, razvojnim bankama, decentraliziranim tijelima ili javnim fondovima za gospodarski razvoj koji su već osnovani u trenutku stupanja ovog Sporazuma na snagu, kao i svim novim, reorganiziranim ili prenesenim razvojnim bankama, decentraliziranim tijelima ili javnim fondovima za gospodarski razvoj koji imaju slične funkcije i ciljeve u pogledu razvojnog bankarstva.

Institucije razvojnog bankarstva uključuju:

- (a) Nacionalnu financijsku instituciju, S.N.C. (*Nacional Financiera*, S.N.C.);
- (b) Nacionalnu banku za javne radove i usluge, S.N.C. (*Banco Nacional de Obras y Servicios Públicos*, S.N.C.);

- (c) Nacionalnu banku za vanjsku trgovinu, S.N.C. (*Banco Nacional del Comercio Exterior*, S.N.C.);
- (d) Savezno hipotekarno društvo, S.N.C. (*Sociedad Hipotecaria Federal*, S.N.C.);
- (e) Banku za socijalnu skrb, S.N.C. (*Banco del Bienestar*, S.N.C.);
- (f) Nacionalnu banku vojske, zračnih snaga i mornarice, S.N.C. (*Banco Nacional del Ejército, Fuerza Aérea y Armada*, S.N.C.); ili
- (g) njihove sljednike.

VI-MX-B-3

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Sve usluge

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 18.3.)

Razina vlasti: Središnji

Opis:

Meksiko zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere kojima se daju prednosti, uključujući isključiva prava, nacionalnim osiguravajućim društvima, nacionalnim institucijama za jamstva, nacionalnom mirovinskom fondu ili nacionalnim pomoćnim kreditnim organizacijama koje postoje u trenutku stupanja ovog Sporazuma na snagu, kao i svim novim, reorganiziranim ili prenesenim nacionalnim osiguravajućim društvima, nacionalnim institucijama za jamstva, nacionalnom mirovinskom fondu ili nacionalnim pomoćnim kreditnim organizacijama koji imaju slične funkcije i ciljeve u pogledu svrha javne politike.

VI-MX-B-4

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Sve usluge

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Viša uprava i upravni odbor (članak 18.6.)

Razina vlasti: Središnji

Opis:

Meksiko zadržava pravo donijeti ili zadržati mjere u vezi sa svim financijskim uslugama koje se pružaju obuhvaćenim ulaganjem kako je definirano u članku 10.1. (Definicije), a koje nije obuhvaćeno ulaganje u financijsku instituciju kako je definirano u članku 18.1. (Definicije), kako bi regulirao taj subjekt kao financijsku instituciju.

VI-MX-B-5

Sektor: financijske usluge

Podsektor: Sve usluge

Predmetne obveze: Pristup tržištu (članak 18.5.)

Razina vlasti: Središnji

Opis:

Meksiko zadržava pravo ograničiti ili zahtijevati od financijske institucije države članice da uspostavi određeni pravni oblik kako bi pružala financijsku uslugu, na nediskriminirajućoj osnovi.

DOGOVOR O NOVIM USLUGAMA KOJE NISU RAZVRSTANE U PRIVREMENOJ
SREDIŠNJOJ KLASIFIKACIJI PROIZVODA UJEDINJENIH NARODA iz 1991.

1. Članci 10.6. (Pristup tržištu), 10.7. (Nacionalni tretman), 10.8. (Tretman najpovlaštenije nacije), 10.9. (Zahtjevi u pogledu rezultata), 10.10. (Viša uprava i upravni odbor), 11.4. (Pristup tržištu), 11.5. (Lokalna prisutnost), 11.6. (Nacionalni tretman) i 11.7. (Tretman najpovlaštenije nacije), kao i poglavlje 13. (Nacionalni propisi), ne primjenjuju na mjeru koja se odnosi na novu uslugu koja se ne može razvrstati u privremenoj Središnjoj klasifikaciji proizvoda Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 77 iz 1991. (dalje u tekstu „CPC”).
2. U mjeri u kojoj je to moguće stranka obavješćuje drugu stranku prije donošenja mjere koja se odnosi na novu uslugu, kako je navedeno u stavku 1., a koja nije u skladu s člancima 10.6. (Pristup tržištu), 10.7. (Nacionalni tretman), 10.8. (Tretman najpovlaštenije nacije), 10.9. (Zahtjevi u pogledu rezultata), 10.10. (Viša uprava i upravni odbor), 11.4. (Pristup tržištu), 11.5. (Lokalna prisutnost), 11.6. (Nacionalni tretman), 11.7. (Tretman najpovlaštenije nacije) ili poglavljem 13. (Nacionalni propisi).
3. Na zahtjev jedne od stranaka stranke pregovaraju o uključivanju nove usluge u područje primjene ovog Sporazuma.
4. Podrazumijeva se da se stavak 1. ne primjenjuje na postojeću uslugu koja se mogla razvrstati u CPC-u, ali koja se prije nije mogla pružati jer to nije bilo tehnički izvedivo.

ZAJEDNIČKA IZJAVA
O TRGOVINI I RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI
EUROPSKE UNIJE I MEKSIKA
U OKVIRU SPORAZUMA O POLITIČKOM I GOSPODARSKOM STRATEŠKOM
PARTNERSTVU I SURADNJI

Stranke,

PODSJEĆAJUĆI na svoje zajedničke vrijednosti, suradnju i snažne kulturne, političke i gospodarske veze koje ih ujedinjuju,

PODSJEĆAJUĆI na svoju predanost modernizaciji i zamjeni Sporazuma o gospodarskom partnerstvu, političkoj koordinaciji i suradnji između EU-a i Meksika („Globalni sporazum”), sklopljenog 2000., kako bi se u obzir uzele nove političke i gospodarske okolnosti,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost jačanju suradnje na bilateralnim, regionalnim i globalnim pitanjima od zajedničkog interesa,

UVJERENE da će Sporazum o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane („Modernizirani globalni sporazum”) i Privremeni sporazum o trgovini između Europske unije i Sjedinjenih Meksičkih Država biti korisni objema strankama i dodatno ojačati njihove veze,

IZRAŽAVAJU zajedničku namjeru o suradnji u provedbi aspekata održivosti iz dijela III. Moderniziranog globalnog sporazuma vodeći se razmatranjima izraženima u nastavku u pogledu trgovine i rodne ravnopravnosti.

1. Stranke prepoznaju da uključive trgovinske politike doprinose jačanju ekonomskog osnaživanja žena i rodne ravnopravnosti, u skladu s 5. ciljem održivog razvoja UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. i ciljevima Zajedničke izjave o trgovini i ekonomskom osnaživanju žena potpisane

na ministarskoj konferenciji WTO-a održanoj u Buenos Airesu u prosincu 2017. Prepoznaju važan doprinos žena gospodarskom rastu njihovim sudjelovanjem u gospodarskim djelatnostima, uključujući međunarodnu trgovinu. Stranke se obvezuju provoditi odredbe dijela III. Moderniziranog globalnog sporazuma na način kojim se promiče i jača rodna ravnopravnost.

2. Stranke nastoje ojačati svoje trgovinske odnose i suradnju na načine kojima se učinkovito osiguravaju jednake mogućnosti i jednako postupanje prema ženama i muškarcima radi iskorištavanja prednosti koje im nude odredbe dijela III. Moderniziranog globalnog sporazuma, među ostalim u pitanjima zapošljavanja i obavljanja zanimanja, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama.

3. Svaka stranka učinkovito provodi svoje obveze na temelju međunarodnih sporazuma o rodnoj ravnopravnosti i pravima žena kojih je stranka, uključujući Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, koju je donijela Opća skupština UN-a 18. prosinca 1979., posebno ističući odredbe koje se odnose na uklanjanje diskriminacije žena u gospodarskom životu i u području zapošljavanja. U tom pogledu stranke ponovno ističu svoje obveze na temelju članka 26.3. („Multilateralne norme i sporazumi o radu”) dijela III. Moderniziranog globalnog sporazuma, među ostalim u pogledu učinkovite provedbe konvencija ILO-a koje se odnose na rodnu ravnopravnost i uklanjanje diskriminacije u pogledu zapošljavanja i obavljanja zanimanja.

4. Svaka stranka nastoji osigurati da se njezinim relevantnim zakonima i politikama predviđaju i promiču jednaka prava, postupanje i mogućnosti za žene i muškarce. Svaka stranka nastoji poboljšati takve zakone i politike, ne dovodeći u pitanje pravo svake stranke da utvrdi vlastiti opseg djelovanja i razine zaštite jednakih mogućnosti za muškarce i žene. Takvo pravo i politike moraju biti u skladu s obvezama svake stranke u pogledu međunarodno priznatih normi i sporazuma na koje se upućuje u ovoj Zajedničkoj izjavi.

5. Stranke zajednički jačaju suradnju u trgovinskim aspektima politika i mjera rodne ravnopravnosti, i to, ovisno o slučaju, bilateralno, regionalno i u okviru međunarodnih foruma, među ostalim putem aktivnosti za poboljšanje kapaciteta i uvjeta kako bi žene (uključujući radnice, poslovne žene i poduzetnice) imale pristup mogućnostima koje donosi dio III. Moderniziranog globalnog sporazuma i ostvarile koristi od njih. Takva suradnja među ostalim može obuhvaćati razmjenu informacija i najboljih praksi povezanih s prikupljanjem podataka razvrstanih po spolu i

rodno utemeljenom analizom trgovinskih politika.

6. Stranke su suglasne o važnosti praćenja i procjene, u skladu sa svojim domaćim postupcima, učinka provedbe dijela III. Moderniziranog globalnog sporazuma na rodnu ravnopravnost i jednake mogućnosti za žene u području trgovine.

7. Ako se stranke ne slažu o tumačenju ili primjeni ove Zajedničke izjave, primjenjuju isključivo postupke rješavanja sporova iz članaka 26.17. i 26.18. dijela III. Moderniziranog globalnog sporazuma, *mutatis mutandis*.